

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

securitatea

STRICT SECRET

Nr. 3 (83)-1988

securitatea

1988

Exemplar nr. 633

STRICT SECRET

Cuprins

	Pag.

— Din gândirea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, privind rolul, locul și sarcinile organelor securității statului	3

— Telegrama adresată tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU de participanții la adunarea solemnă consacrată aniversării a 40 de ani de la crearea organelor securității statului	7

— Ordinul ministrului de interne nr. 179 din 30 august 1988	11

— 40 de ani de la crearea de către partid a organelor de securitate — general-colonel Iulian VLAD, membru al C.C. al P.C.R., ministru secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului	13
Evocări	
— ... Lupta rămîne luptă — colonel Gheorghe DIȚĂ	24
Dezbateri — opinii	
— Contribuția organelor de securitate la formarea unei opinii publice vigilente și combative față de orice fapte de natură a aduce atingere valorilor fundamentale ale orinduirii socialiste — colonel Filip TEODORESCU, lt. colonel Gabriel ANASTASIU, colonel Constantin CIURLAU și lt. colonel Dumitru OGAȘANU	29
— Concluzii operative desprinse din măsurile de supraveghere și urmărire informativă a comercianților străini — colonel Vergiliu IONESCU	37
Dialog	
— Cercetarea informativă — concept, metodă și eficiență în activitatea de securitate — colonel Aurel MIHALCEA	42

Contrainformații in sectoarele economice	— Fotodocumentarea — mijloc și metodă modernă specifică utilizată în prevenirea și documentarea unor evenimente deosebite din sectorul economic — lt. colonel Nicolae GIUVELEA și căpitan Gabriel GEORGESCU	45
Punct ochit — punct lovit	— „Loviturile” continuă . . . — colonel Gheorghe GORAN	51
Fapte eroice	— Misiune operativă — colonel Olimpian UNGHEREA	60
În acest număr	— Strada Castanilor 33 — maior George APOSTOALA	62
Dicționar	— Informare, analiză, sinteză — componente de bază ale muncii de securitate	73
Din presa de peste hotare	— Un pericol al viitorului — terorismul nuclear — maior Viorel CHETREANU	82

Din gândirea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, privind rolul, locul și sarcinile organelor securității statului

● „În lupta complexă care a trebuit dusă în procesul revoluției și construcției socialiste cu forțele reacțiunii interne și externe, un rol însemnat a revenit organelor de securitate și celorlalte unități ale Ministerului Afacerilor Interne. Ca instrument al puterii oamenilor muncii, al partidului și statului, chemat să apere cuceririle revoluționare ale celor ce muncesc împotriva uneltirilor și acțiunilor dușmanilor construcției socialiste — securitatea și-a îndeplinit în bune condiții menirea sa. Activitatea organelor de securitate este o parte integrantă a activității generale a statului socialist, rezultatele muncii lor oglindindu-se în succesele de ansamblu ale țării noastre“.

Cuvîntare la consfătuirea cu activul de bază al
Ministerului Afacerilor Interne — 18 iulie 1967.

● „Noi am privit și privim securitatea ca o parte a forțelor revoluționare ale clasei muncitoare, ale poporului, îndreptată împotriva acelor elemente care s-ar deda la acțiuni ostile intereselor poporului și cauzei socialismului, care ar încălca legile statului nostru, ar atenta la cuceririle construcției socialiste.“

Cuvîntare la adunarea festivă consacrată ani-
versării a 20 de ani de la înființarea securității
statului — 29 august 1968.

Publicația este editată în cadrul Centrului de informatică și documentare
Redactori: locotenent-colonel Dumitru DĂNĂU și locotenent-colonel Ana PĂUNA
Tehnoredactor: plut. maj. DAN CĂRSTOIU

Comanda: 056

Apărut: septembrie 1988

● „Este necesar să acordăm o mai mare atenție măsurilor preventive. Principalul este de a împiedica să se comită abateri, să se încalce legea. Organele de stat să considere că au acționat bine numai atunci când au reușit să prevină infracțiunile și manifestările antisociale“.

Cuvîntare la consfătuirea cadrelor de securitate, miliție, procuratură și justiție — 9 aprilie 1970.

● „În orice împrejurări, poporul construindu-și organele proprii ale puterii, transformîndu-le pe cele vechi, integrîndu-le în lupta sa pentru schimbări economico-sociale revoluționare, trebuie să exercite permanent controlul, îndrumarea acestor organe ale puterii de stat ! Aceasta este garanția că aceste organe vor face totdeauna ceea ce trebuie pentru victoria revoluției, vor servi poporul, cauza transformării revoluționare în țara respectivă . . .“

Cuvîntare la festivitatea din Capitală consacrată aniversării organelor de securitate — 12 octombrie 1973.

● „Pe primul plan trebuie pusă prevenirea oricăror acțiuni dușmănoase. Cu cît se va reuși să se prevină ca unii cetățeni ai țării noastre să fie angajați în asemenea acțiuni, cu atît vom putea aprecia mai pozitiv activitatea organelor de securitate și miliție. În același timp, este de înțeles că atunci cînd au loc manifestări dușmănoase sau infracțiuni se impun acțiuni ferme pentru descoperirea și sancționarea în mod exemplar a celor vinovați, în conformitate cu prevederile legilor.

În fond, munca de educație este compusă atît din măsuri politico-culturale, cît și din măsuri de sancționare a celor care încalcă legile și normele de conviețuire so-

cială. Îmbinînd în mod corespunzător aceste două laturi, vom putea obține, într-adevăr, reducerea tot mai accentuată a încălcărilor legilor țării și, totodată, vom face și mai grea — nu spun imposibilă, dar tot mai grea — activitatea diferitelor organe de spionaj și de diversiune din străinătate. În această direcție consider că trebuie să acționeze organele Ministerului de Interne, îndeosebi organele de securitate“.

Cuvîntare la adunarea activului de partid și a cadrelor de conducere din Ministerul de Interne — 23 decembrie 1976.

● „Trebuie înfăptuită întocmai linia politică a partidului, care cere organelor de securitate să se bizuie în întreaga lor activitate pe masele largi populare, să-și întărească continuu legăturile cu oamenii muncii din rîndul cărora s-au format, să pornească în tot ceea ce fac de la interesele vitale ale națiunii noastre, ale cauzei socialismului și comunismului. Organele de securitate trebuie să considere drept cea mai înaltă îndatorire a lor să vegheze cu strășnicie, împreună cu întregul nostru popor, la salvagardarea mărețelor cuceriri ale socialismului, la apărarea independenței, suveranității și integrității scumpei noastre patrii — Republica Socialistă România“.

Mesaj adresat lucrătorilor Ministerului de Interne cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la crearea organelor de securitate — 31 august 1978.

● „Ținînd seama de faptul că edificăm socialismul în condiții cînd, pe plan internațional, are loc o agravare deosebită, o intensificare a activității cercurilor imperia-
liste, a forțelor reacționare, neofasciste, care desfășoară o activitate de subminare a socialismului, este necesar

să ne îngrijim permanent de întărirea capacității de apărare a statului, astfel încît, în orice împrejurare, să putem da o ripostă hotărîtă tuturor încercărilor de a atenta la libertatea și independența patriei, la cuceririle noastre socialiste, la liniștea și pacea poporului. Dovedind vigilență și intransigență revoluționară, organele de securitate trebuie să zădărnicească orice tentativă de a lovi în interesele poporului, să manifeste o atitudine necruțătoare față de toți cei care se pun în slujba dușmanilor țării, trădează interesele națiunii noastre, ale patriei socialiste“.

Mesaj adresat lucrătorilor din Departamentul Securității Statului cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la crearea organelor de securitate — 29 august 1983.

● „Vom acționa, în conformitate cu noile schimbări care au loc în societatea noastră, pentru perfecționarea activității organelor Ministerului de Interne, a activității Procuraturii și organelor de justiție, pentru ca ele să-și poată îndeplini în cele mai bune condiții misiunea de apărare a cuceririlor revoluționare, a ordinii și liniștii publice, a legalității socialiste“.

Raport la cel de-al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român — 19 noiembrie 1984.

● „Va trebui să asigurăm ca toate organele de securitate și miliție să se afle permanent sub controlul organelor de partid, să răspundă în fața partidului și a poporului pentru acțiunile lor“.

Expunere cu privire la unele probleme ale conducerii activității economico-sociale, ale muncii ideologice și politico-educative, precum și ale situației internaționale — 29 aprilie 1988.

Telegrama adresată tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

de participanții la adunarea solemnă consacrată aniversării
a 40 de ani de la crearea organelor securității statului

Mult iubite și stimate tovarășe comandant suprem,

Aniversînd împlinirea a patru decenii de la crearea de către Partidul Comunist Român a organelor securității statului, cu adînc respect vă rugăm să ne permiteți să vă aducem un înalt și fierbinte omagiu ostășesc, dedicat eroicei dumneavoastră activități revoluționare puse în slujba împlinirii aspirațiilor supreme de progres, dreptate socială, libertate, independență și suveranitate națională ale poporului român.

Cu inimile pline de bucuria și satisfacția marilor ctitorii revoluționare înfăptuite în cei peste 23 de ani de cînd conduceți cu inegalabilă înțelepciune, cutezanță și clarviziune destinele patriei și ale partidului, activul de comandă și de partid, întregul efectiv al Departamentului Securității Statului vă reafirmă sentimentele profunde de dragoste nemărginită, nețărmuritul devotament și suprema recunoștință pentru prodigioasa și titanica dumneavoastră activitate desfășurată spre binele și fericirea națiunii române, pentru triumful ideilor păcii, destinderii, colaborării și buneii înțelegeri între toate popoarele lumii.

În adunarea solemnă consacrată celei de-a 40-a aniversări a creării de către partid a organelor securității statului a fost amplu evocat rolul dumneavoastră determinant la elaborarea doctrinei militare naționale, la fundamentarea concepției originale privind înfăptuirea securității statului ca operă și cauză a întregului popor. Totodată, s-a subliniat, cu alese sentimente de grati-

tudine, că sub îndrumarea și conducerea nemijlocită de către partid, acționând neabătut pe baza prețioaselor dumneavoastră ordine, orientări și indicații, aparatul de securitate și-a sporit continuu capacitatea de luptă, fiind permanent la datorie animat de hotărîrea nestrămutată de a apăra cu fermitate cuceririle revoluționare ale poporului, cauza partidului, a socialismului și comunismului în România.

Raportăm că pentru executarea ireproșabilă a ordinelor și orientărilor dumneavoastră privind ridicarea neconținută a activității organelor de securitate la nivelul marilor cerințe de calitate ce le implică noua etapă a revoluției și construcției socialiste trebuie să acționăm și mai susținut pentru dezvoltarea și afirmarea la toate cadrele a unui puternic spirit de vigilență și combativitate revoluționară, asigurînd perfecționarea continuă a pregătirii politico-ideologice și profesionale și creșterea permanentă a competenței, răspunderii și angajării în îndeplinirea importantelor misiuni încredințate de partid și popor.

Puternic însuflețiți de tezele de o inestimabilă valoare teoretică și practică formulate de dumneavoastră în magistrala Expunere la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie a.c., de ideile de o covârșitoare forță mobilizatoare ale acestui strălucit program revoluționar de muncă al partidului și poporului, sîntem hotărîți să acționăm cu răspundere sporită pentru perfecționarea întregii noastre activități, punîndu-ne toată capacitatea și puterea de muncă în slujba înfăptuirii exemplare a politicii partidului și statului, care este rodul gîndirii novatoare și al acțiunii dumneavoastră cutezătoare exemplar dedicate fericii și prosperității poporului român, păcii și înțelegerii în lume.

Desfășurîndu-ne întreaga activitate sub conducerea partidului, cu sprijinul permanent al oamenilor muncii și pe temelia trainică a legalității socialiste, vă raportăm, mult stimate și iubite tovarășe comandant suprem, că vom acționa în modul cel mai hotărît — așa cum cer ordinele dumneavoastră și interesele poporului — pentru prevenirea și zădărnicierea în fașă a oricăror încercări de a se atenta la cuceririle revoluționare ale oamenilor muncii, la securitatea statului.

La împlinirea a patru decenii de la crearea de către partid a organelor securității statului, exprimăm, de asemenea, cele mai calde sentimente de aleasă stimă și înaltă prețuire tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, omul politic și savantul de largă recunoaștere internațională, care alături de dumneavoastră aduce permanent importante contribuții la elaborarea și

înfăptuirea politicii partidului și statului, la continua înflorire și afirmare a științei, învățămîntului și culturii românești, a prestigiului României socialiste în lume.

Vă încredințăm, mult iubite și stimate tovarășe comandant suprem, că, într-o unitate de nezdruincinat cu întregul popor, în jurul partidului, al secretarului său general, organele de securitate, în strînsă conlucrare cu miliția și cu celelalte formațiuni ale Ministerului de Interne, vor acționa cu toată capacitatea și hotărîrea pentru transpunerea neabătută în viață a politicii științifice, revoluționare a partidului, pentru aplicarea și respectarea legilor țării, pentru executarea întocmai a ordinelor, orientărilor și indicațiilor dumneavoastră.

Ne angajăm solemn, și cu acest prilej, că nu vom precupeți nici un efort pentru înfăptuirea mărețelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului și, urmînd permanent luminosul dumneavoastră exemplu de servire cu eroism a intereselor supreme ale partidului și poporului, vom fi neclintit la datorie, apărînd, dacă va fi nevoie, cu prețul vieții, libertatea, independența, suveranitatea și integritatea Republicii Socialiste România.

Să trăiți, tovarășe comandant suprem !

ACTIVUL DE COMANDĂ ȘI DE PARTID AL DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI

Pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale oamenilor muncii și asigurarea securității statului împotriva serviciilor de spionaj imperialiste și reacțiunii interne, partidul și guvernul au creat Direcțiunea Generală a Securității Poporului :

DECRET Nr. 221

pentru înființarea și organizarea Direcțiunii Generale a Securității Poporului

Decretul Nr. 1.512 din 28 August 1948
Monitorul Oficial Nr. 200 din 30 August 1948

Art. 1. — În cadrul Ministerului Afacerilor Interne, se înființează Direcțiunea Generală a Securității Poporului.

Art. 2. — Direcțiunea Generală a Securității Poporului are ca îndatoriri :

Apărarea cuceririlor democratice și asigurarea securității Republicii Populare Române contra uneltirilor dușmanilor din interior și exterior.

ORDINUL MINISTRULUI DE INTERNE

Nr. 179 din 30 august 1988

La 30 august se implinesc 40 de ani de la crearea de către Partidul Comunist Român a organelor securității statului, eveniment important în desfășurarea procesului de transformare socialistă a societății românești, de făurire a noii orinduirii, care s-a înscris la loc de cinste în cronica luptei pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului român, a independenței, suveranității și integrității teritoriale ale patriei.

Aniversarea organelor de securitate are loc în atmosfera de vibrantă efervescentă politică și angajare patriotică în care întregul popor, strins unit în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, acționează cu dăruire și abnegație pentru transpunerea neabătută în viață a hotăririlor Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale Partidului Comunist Român, pentru ridicarea patriei noastre pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație.

Sărbătorim această aniversare a organelor securității statului în cel de-al 44-lea an de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944, deschizătoarea celor mai adânci transformări revoluționare produse în societatea românească, precum și la scurt timp după împlinirea a 23 de ani de la istoricul Congres al IX-lea al partidului, care a marcat începutul perioadei celei mai fertile și mai bogate în realizări din existența multimilenară a României, denumită de către poporul nostru, cu înaltă cinste și legitimă mândrie patriotică, „EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU”.

Sub conducerea partidului, a comandantului suprem, organele de securitate, în strinsă conlucrare cu masele de oameni ai muncii, cu organele democrației muncitorești-revoluționare, cu celelalte organe de stat și organizații obștești, acționează ferm și neabătut pentru îndeplinirea misiunilor încredințate de partid, fiind permanent la datorie pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, a securității statului, a independenței și suveranității naționale, a integrității teritoriale a Republicii Socialiste România.

Succesele obținute de organele de securitate în îndeplinirea sarcinilor specifice sînt rodul conducerii lor nemijlocite de către Partidul Comunist Român, al grijii permanente a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru elaborarea și aplicarea concepției potrivit căreia apă-

rarea securității statului, a cuceririlor revoluționare este cauza și opera întregului popor și constituie parte integrantă a procesului de făurire a societății socialiste.

Insuflețiți permanent de exemplul luminos de muncă și luptă revoluționară al tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, toți lucrătorii de securitate, întregul aparat al Ministerului de Interne își reînnoiește legământul solemn de a acționa cu înaltă răspundere comunistă, cu devotament și abnegație, chiar cu prețul vieții, pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor și misiunilor ce le revin din hotărârile partidului și legile țării, din ordinele, orientările și indicațiile comandantului suprem.

Cu prilejul aniversării a 40 de ani de activitate pusă neabătut în slujba intereselor națiunii noastre socialiste, felicit călduros întregul personal al Departamentului Securității Statului și îi urez noi succese în nobila misiune de apărare — sub conducerea partidului — a cuceririlor revoluționare ale oamenilor muncii, a independenței, suveranității și integrității scumpei noastre patrii — Republica Socialistă România.

**TRĂIASCĂ PARTIDUL COMUNIST ROMÂN ÎN FRUNTE CU
SECRETARUL SAU GENERAL, TOVARAȘUL NICOLAE CEAUȘESCU !**

**TRĂIASCĂ ȘI INFLOREASCĂ SCUMPA NOASTRA PATRIE,
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMANIA !**

MINISTRU DE INTERNE

Tudor Postelnicu

40 DE ANI

DE LA CREAREA DE CĂTRE PARTID A ORGANELOR DE SECURITATE

General-colonel IULIAN VLAD,

membru al C.C. al P.C.R., ministru secretar
de stat și șef al Departamentului Securității
Statului

La 30 august 1988 se împlinesc 40 de ani de la crearea de către Partidul Comunist Român a organelor securității statului.

Acest act a reprezentat un obiectiv necesar în cadrul procesului revoluționar, inițiat și condus de gloriosul nostru partid comunist, de făurire a noului stat al celor ce muncesc, care să slujească și să apere interesele poporului, să asigure activitatea de îndeplinire a politicii partidului în domeniul apărării securității statului.

Evidențiind sensul și semnificația acestei importante acțiuni politice, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, sublinia: „... odată instaurată puterea maselor populare, a clasei muncitoare, a țărănimii și intelectualității, din momentul în care poporul devine pentru prima dată stăpîn pe destinele sale, el trebuie — dacă dorește să asigure mersul înainte al revoluției și făurirea noii orînduiri — să-și creeze și organele proprii ale puterii de stat, începînd cu armata, cu organele de securitate, cu întregul aparat de stat“.

Aniversăm 40 de ani de la crearea de către Partidul Comunist Român a organelor securității statului în climatul de puternică efervescență politică și legitimă mîndrie patriotică — în care întregul popor, strîns unit în jurul partidului, al tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, a omagiat, recent, cu bucurie și entuziasm, cea de-a 44-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă,

act de importanță istorică crucială, care a deschis calea celor mai profunde transformări cunoscute în societatea românească, a înlăturării revoluției și construcției socialiste.

Și cadrele securității statului, toate efectivele Ministerului de Interne împreună cu întreaga națiune, prin emoționantele manifestări ce au avut loc pe tot cuprinsul patriei, au dat glas dragostei, recunoștinței și atașamentului lor nețărmurit față de Partidul Comunist Român, au exprimat cel mai fierbinte omagiu tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al partidului, președintele republicii, pentru strălucita activitate revoluționară desfășurată de peste 55 de ani în slujba înlăturării idealurilor nobile ale socialismului și comunismului pe pământul patriei.

Calde sentimente de aleasă stimă și înaltă prețuire au fost, de asemenea, adresate tovarășei academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, omul politic și savantul de mare reputație internațională, care, alături de marele nostru conducător, aduce permanent importante contribuții la elaborarea și înlăturarea politicii partidului și statului, la dezvoltarea neconținută a patrimoniului științei și culturii naționale, la creșterea prestigiului României socialiste în lume.

Marcăm aniversarea a patru decenii de la înființarea organelor de securitate de către partid la 23 de ani de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, eveniment ce s-a înscris cu litere de aur în istoria României și care a deschis o nouă epocă în dezvoltarea patriei, caracterizată prin ample și profunde transformări revoluționare, prin cele mai grandioase împliniri din întreaga existență multimilenară a poporului român.

Toate mărețele realizări obținute în ultimii 23 de ani poartă amprenta proeminentei personalități a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, care a imprimat un spirit nou, creator și dinamic în întreaga viață economică și socială, determinând profunde mutații calitative în dezvoltarea economiei naționale, a științei și culturii, în organizarea și conducerea științifică a întregii societăți. Purtând aureola strălucitei personalități și a vastei activități a secretarului general al partidului nostru, perioada istorică inaugurată de Congresul al IX-lea este denumită, pe drept cuvânt și cu mândrie patriotică, de întregul nostru popor — „EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU”.

Cei 40 de ani care au trecut de la crearea organelor de securitate se împletesc strâns cu istoria făurită în acest răstimp de către poporul român, liber și stăpîn pe soarta sa, condus de eroicul și gloriosul nostru partid comunist.

În această perioadă, și mai cu seamă în ultimii 23 de ani, de cînd în fruntea partidului și statului se află tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, România a parcurs mai multe etape istorice, iar poporul nostru a obținut realizări remarcabile, care au schimbat din temelii înfățișarea țării, viața materială și spirituală a oamenilor muncii de pe toate meleagurile patriei noastre.

România socialistă se înfățișează astăzi lumii ca o țară cu o industrie puternică și avansată, cu o agricultură în plin proces de dezvoltare și modernizare. Țara noastră dispune de un considerabil potențial științific național, de minunate condiții pentru dezvoltarea culturii și învățămîntului, pentru creșterea continuă a bunăstării și nivelului de civilizație al întregului popor.

Este semnificativ faptul că industria socialistă a țării noastre produce, în prezent, de 120 de ori mai mult ca în 1945, iar venitul național a crescut, față de aceeași perioadă, de 33 de ori.

Aceste mărețe realizări, menționate foarte sintetic, sînt rodul politicii profund științifice a partidului, al participării unanime a clasei muncitoare, a țărănimii și intelectualității, a tuturor oamenilor muncii la înlăturarea obiectivelor și sarcinilor stabilite de partid pentru continua propășire a patriei.

Este o fericire pentru poporul român, pentru prezentul și viitorul țării, că în fruntea partidului și statului se află tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, conducător de excepție, personalitate proeminentă a lumii contemporane, patriot și militant revoluționar, model de clarviziune în gîndire și acțiune, de dirzenie și dăruire comunistă în slujirea înaltelor idealuri de libertate și dreptate socială, de înflorire a patriei, de pace și prietenie între toate popoarele lumii.

Gîndirea cutezătoare și geniul politic ale tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU prefigurează și fundamentează perspectivele minunate ce se deschid în fața patriei, mobilizează energiile și voința întregului popor în lupta pentru aplicarea în viață a hotărîrilor celui de-al XIII-lea Congres și ale Conferinței Naționale ale partidului, pentru ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație.

Ideile și tezele de excepțională valoare teoretică și practică formulate de secretarul general al partidului în cuvîntarea rostită la Ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie a.c. fundamentează noi orientări de mare însemnătate pentru progresul rapid și multilateral al societății noastre socialiste.

Pentru cadrele securității statului și întregul aparat al Ministerului de Interne, tezele pentru apropiata Plenară a Comitetului Central al

Partidului Comunist Român constituie un document de o deosebită valoare teoretică și, în același timp, un program de muncă și luptă pentru a cărui transpunere în activitatea proprie va trebui să acționăm, fără preget, cu un profund spirit revoluționar, de partid.

Acest remarcabil document pune în evidență gândirea vizionar creatoare a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, preocuparea susținută pentru îmbogățirea tezaurului politic și ideologic al partidului nostru, pentru întărirea rolului său conducător în toate domeniile de activitate.

De numele și activitatea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al partidului, este indisolubil legată politica externă principială și dinamică a României socialiste.

Pornind de la interesele naționale ale poporului român, ale cauzei socialismului, păcii și prieteniei între popoare, partidul și statul nostru militează cu consecvență pentru adâncirea prieteniei și colaborării cu toate țările lumii, indiferent de orînduirea lor socială, pe baza respectării independenței și suveranității naționale, a egalității în drepturi și a neamestecului în treburile interne, a renunțării la forță și la amenințarea cu forța.

România, președintele său, aduc o contribuție remarcabilă, recunoscută și larg apreciată pe toate meridianele globului, la lupta pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă omenirea, pentru dezarmare, securitate și pace, pentru făurirea unei noi ordini internaționale. Toate acestea fac ca tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU să fie stimat și prețuit ca o personalitate de prim ordin a vieții politice internaționale, care s-a înscris în conștiința popoarelor ca un mare erou al păcii.

În Programul partidului, precum și în cuvîntările rostite de mult iubitul și stimatul nostru comandant suprem la întîlnirile cu activul de bază al Ministerului de Interne, crearea organelor de securitate este apreciată ca „o mare realizare a partidului, fără de care nu s-ar fi putut desfășura cu succes activitatea de făurire a socialismului”.

Revoluția și construcția socialistă s-au desfășurat în condițiile unei ascutite lupte de clasă, în cursul căreia politica partidului nostru s-a înfruntat cu politica forțelor reacționare. În această luptă aspră cu dușmanul intern și extern, rolul hotărîtor l-au avut masele populare conduse de partid.

Activitatea aparatului de securitate s-a înscris de la început și permanent ca parte organică a luptei și muncii eroice a poporului nostru care, sub conducerea Partidului Comunist Român, a înălțat România socialistă de azi.

Implicate de la începutul existenței lor în activitatea vitală de construire și consolidare a noii orînduiri, organele de securitate, onorînd prin fapte de muncă misiunea revoluționară încredințată de partid, au adus de-a lungul anilor o contribuție de seamă la apărarea cuceririlor socialiste ale poporului, la înfrîngerea opoziției claselor exploatoare, la dejucarea uneltirilor forțelor reacționare.

„... *Organele Securității Statului* — spunea tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — *au desfășurat o activitate intensă, au dus o luptă neobosită împotriva dușmanilor construcției socialismului, a celor care nu au înțeles năzuințele poporului nostru și au încercat să oprească sau să împiedice făurirea viitorului liber și luminos al patriei noastre. Putem spune că organele Securității Statului și-au îndeplinit întocmai misiunea încredințată de partid, făcîndu-și cu răspundere datoria față de popor, față de patrie!*”.

Evocînd activitatea organelor de securitate, ne îndeplinim o înaltă datorie de onoare să aducem omagiul nostru fierbinte și întreaga recunoștință Partidului Comunist Român, care a creat aparatul securității statului, l-a înarmat cu concepția revoluționară de muncă, l-a format și călit în luptă, punîndu-l în slujba servirii intereselor fundamentale ale noii orînduiri, ale statului socialist și ale poporului român.

Cinstim, de asemenea, cu venerație eroismul și abnegația clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, ale tuturor celorlalte categorii de oameni ai muncii, ale poporului nostru care, sub conducerea partidului, a înfăptuit revoluția învingînd forțele ostile socialismului.

„*În primii ani ai puterii populare* — sublinia tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — *organele de securitate au avut de dus o luptă încordată, dînd și jertfe pe frontul lor de luptă. Dar jertfe a dat întregul nostru popor. În lupta cu dușmanul au căzut mulți muncitori, țărani și intelectuali și alături de ei și cadre ale aparatului de securitate*”.

Se cuvine ca la această aniversare să ne plecăm în fața memoriei tuturor celor care și-au dat viața în lupta cu dușmanul.

Adresăm vii mulțumiri și alese sentimente de prețuire cadrelor trimise de partid în decursul anilor în aparatul securității statului, tuturor celor care au activat în rîndurile acestuia și, prin modul în care și-au făcut datoria în îndeplinirea misiunilor încredințate, s-au identificat cu țelurile luptei partidului și poporului nostru, pentru făurirea noii orînduiri, pentru libertatea, independența și suveranitatea patriei.

Cursul nou imprimat de Congresul al IX-lea al partidului întregii vieți economice și social-politice a țării și-a găsit o puternică reflectare și în ceea ce privește activitatea organelor de securitate.

În cei 23 de ani care au trecut de la istoricul congres al partidului, sub conducerea și îndrumarea personală a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, s-a îmbunătățit cadrul organizatoric și concepțional al muncii de securitate, s-au perfecționat continuu formele și mijloacele specifice de activitate, având drept călăuză fermă hotărârile partidului și legile țării, principiile doctrinei militare naționale, directivele, ordinele, orientările și indicațiile de inestimabilă valoare primite permanent din partea mult iubitului și stimatului nostru comandant suprem.

Orientată și condusă de partid, fundamentată pe principii și norme noi de muncă, activitatea de securitate s-a integrat multilateral în amplul proces de înnoire a societății românești declanșat din inițiativa și cu contribuția hotărâtoare ale secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

O importanță covârșitoare a avut-o în această direcție elaborarea concepției revoluționare privind apărarea cuceririlor socialiste ca parte integrantă a procesului de făurire a noii societăți, ca operă și cauză ale întregului popor, ca datorie sacră a fiecărui cetățean al patriei — concepție materializată în doctrina militară națională fundamentată de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

Realismul și viabilitatea acestei concepții sînt confirmate în viață de însuși procesul de continuă consolidare și dezvoltare a orînduirii sociale și de stat, găsindu-și întruchiparea în consecvența cu care partidul nostru militează pentru apărarea cu intransigență revoluționară a cuceririlor socialiste, pentru asigurarea condițiilor necesare desfășurării ne-stingherite a muncii pașnice, constructive a poporului român.

Exprimăm din adîncul inimilor recunoștință fierbinte mult iubitului și stimatului nostru comandant suprem pentru că ne-a înarmat cu o concepție științifică de muncă, cu principii și norme ferme ce călăuzesc activitatea organelor de securitate în îndeplinirea misiunilor încredințate, în exercitarea rolului pe care îl au în societate, în sistemul statului democrației muncitorești-revoluționare.

Desfășurîndu-și întreaga activitate sub conducerea partidului și avînd permanent sprijinul de neprețuit al maselor de oameni ai muncii, aparatul de securitate, în conlucrare cu celelalte organe ale statului și împreună cu miliția și alte unități ale Ministerului de Interne, acționează cu fermitate pentru apărarea orînduirii socialiste, a independenței și suveranității naționale, a integrității patriei.

Pe baza orientărilor comandantului suprem, organele de securitate și-au diversificat căile și mijloacele de acțiune, asigurînd promovarea în întreaga muncă a respectului față de adevăr și dreptate, a imperativului dejucării cu vigilență și fermitate revoluționară a oricăror încercări de a se atenta la securitatea statului, la viața liberă și pașnică a poporului român.

Capacitatea de luptă a aparatului de securitate și nivelul de asigurare a misiunilor specifice s-au îmbunătățit de la an la an.

Sînt cunoscute și prevenite mai eficient acțiunile puse la cale de serviciile de spionaj și cercurile reacționare din străinătate.

Se acționează cu vigilență, spirit de dăruire și fermitate pentru apărarea secretului de stat, a valorilor materiale și spirituale ale societății noastre socialiste, pentru asigurarea climatului de securitate internă necesar desfășurării optime a întregii activități sociale.

În raport cu atribuțiile încredințate, aparatul de securitate și-a sporit permanent contribuția la apărarea, dezvoltarea și consolidarea economiei naționale, a avuției poporului.

Totodată, aplicînd în viață orientări și indicații exprese ale comandantului suprem, Departamentul Securității Statului, împreună cu alte unități ale Ministerului de Interne, își aduce o contribuție directă la realizarea unor sarcini economice de importanță deosebită.

În bilanțul general pozitiv al activității de patru decenii a organelor de securitate trebuie subliniată și contribuția majoră a Trupelor de Securitate, atît în întreaga perioadă a luptei împotriva elementelor reacționare, cît și în îndeplinirea importantelor misiuni specifice permanente de apărare a cuceririlor socialiste ale oamenilor muncii.

O însemnătate deosebită pentru succesul misiunilor încredințate aparatului de securitate o are cooperarea în continuă perfecționare, diversificare și întărire realizată cu organele de miliție și trupele de pompieri, cu toate celelalte arme, unități și formațiuni ale Ministerului de Interne.

Acționînd în spiritul orientărilor și ordinelor comandantului nostru suprem, unitățile de securitate și-au întărit și diversificat continuu legăturile cu organismele democratice ale oamenilor muncii, cu masele largi populare. S-a lărgit și s-a îmbunătățit permanent conlucrarea cu procuratura și justiția, cu ministerele și celelalte organe centrale.

În spiritul cerințelor Directivei comandantului suprem s-a întărit cooperarea cu armata, cu gărzile patriotice, cu detașamentele de pregătire ale tineretului pentru apărarea patriei, cu toate celelalte forțe componente ale sistemului apărării naționale.

Înceind această foarte succintă retrospectivă, putem spune cu legitimă satisfacție că marile evenimente și momente din viața poporului nostru consemnate de istorie în aceste patru decenii au găsit organele securității statului permanent la post, în măsură să-și facă datoria și să execute fără șovăire, cu devotament și dăruire, ordinele comandantului suprem, așa cum ne cere jurământul de credință față de patrie.

Ne aflăm într-o etapă decisivă pentru îndeplinirea obiectivelor și sarcinilor stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului.

Nu peste mult timp va avea loc Plenara Comitetului Central al partidului în care vor fi dezbătute tezele cuprinse în Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Ședința Comitetului Politic Executiv din 29 aprilie a.c., urmînd a se lua hotărîri importante pentru dezvoltarea viitoare a construcției socialiste în patria noastră, pentru mersul ascendent al poporului român spre culmile cele mai înalte ale progresului și civilizației — societatea comunistă.

În acest context, sarcini sporite revin și aparatului de securitate.

Ținînd seama de faptul că edificarea orînduirii socialiste în patria noastră se realizează în condițiile cînd pe plan internațional au loc grave fenomene de criză și se constată o intensificare a activităților cercurilor ostile, ale forțelor reacționare, a imixtiunilor în treburile interne și a sprijinului din exterior al anumitor elemente predispușe să se pună în slujba intereselor străine, organele de securitate au datoria să-și întărească neconținut capacitatea de acțiune, astfel încît, în orice împrejurare, să se poată da riposta hotărîită tuturor planurilor de a se atenta la libertatea și independența patriei, la cuceririle socialiste ale poporului.

Spiritul nostru de vigilență trebuie să fie ferm călăuzit de orientarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, potrivit căreia: „... să nu uităm nici un moment că, deși socialismul a învins deplin în România și am trecut la o etapă nouă de dezvoltare, deși clasele exploatoare au fost lichidate de mult, totuși pe plan internațional mai există forțe reacționare, ostile socialismului. Influențe și agenți ai acestor forțe reacționare pătrund și vor mai pătrunde și în viitor și în România, dacă organele și aparatul nostru de stat — vorbind concret, organele noastre de securitate — nu vor fi vigilente; nu-și vor face cum trebuie datoria față de cauza revoluției, față de cauza socialismului, față de popor“.

Pornind de la orientările și ordinele date de comandantul nostru suprem, de la cerințele tot mai mari pe care munca, viața însăși le pune

în fața unităților de securitate, este necesar să acționăm cu și mai multă fermitate și cu un înalt spirit de exigență pentru continua ridicare a nivelului de pregătire și competență profesională ale întregului aparat.

Comandanții, organele și organizațiile de partid au datoria să asigure ca toți lucrătorii din securitatea statului să devină — așa cum ne cere comandantul suprem — buni specialiști, dar și buni revoluționari.

În procesul de pregătire, în munca politico-organizatorică și educativă se impune să acționăm mai susținut pentru ca toate cadrele de securitate să promoveze consecvent spiritul revoluționar în întreaga lor muncă și viață, răspunderea comunistă, corectitudinea, abnegația și spiritul de sacrificiu în slujirea intereselor patriei, ale poporului.

Lucrătorul de securitate trebuie să se distingă prin înalte calități moral-politice, prin devotament nemărginit față de patrie, partid și popor, printr-un desăvîrșit simț al datoriei și al onoarei, al mîndriei de a fi activist al partidului într-un domeniu special. Fiecare cadru al aparatului de securitate trebuie să întrunească toate calitățile revoluționarului comunist care pune mai presus de orice interesele generale ale patriei și, la nevoie, nu pregetă să dea jertfa supremă pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, a independenței și suveranității Republicii Socialiste România.

Complexitatea și caracterul profund politic al misiunilor încredințate organelor de securitate, ca și implicațiile în plan social ale modului cum acestea sînt îndeplinite, determină, cu necesitate, asigurarea fermă a legalității socialiste în întreaga activitate desfășurată.

Aceasta presupune ca tot ceea ce se întreprinde să se întemeieze pe lege, cunoscîndu-se că acțiunile pe linie de securitate implică, într-un fel sau altul, autoritatea și prestigiul țării, funcționalitatea sistemului democrației muncitorești-revoluționare, valorile morale, politice și juridice ale societății noastre socialiste.

Este deci imperios necesar să nu se facă nimic din ce ar putea să contravină acestui principiu, pentru a nu se ajunge nici la abuz, dar nici la lipsă de intransigență în aplicarea legilor.

În concepția partidului, a secretarului său general, esența întregului sistem de apărare a valorilor materiale și spirituale ale societății noastre socialiste constă în prevenirea infracțiunilor și a altor fapte antisociale, activitate asociată organic cu eforturile făcute pe multiple planuri pentru așezarea deplină a relațiilor sociale pe bazele trainice ale legalității, ale eticii și echității socialiste.

Concepînd prevenirea ca un ansamblu de acțiuni ce angajează întreaga societate, sistemul democrației muncitorești-revoluționare, tovarășul

NICOLAE CEAUȘESCU a subliniat în nenumărate rânduri că, pentru aparatul de securitate, prevenirea reprezintă însuși conținutul și scopul activității desfășurate, indicele de bază al eficacității întregii munci.

Acționând neabătut în spiritul și pentru aplicarea conceptului de prevenire fundamentat de comandantul nostru suprem, organele de securitate au datoria de a asigura ca orice încercări de infracțiuni sau alte fapte antisociale îndreptate împotriva intereselor statului, ale orînduirii noastre socialiste să fie anihilate înainte de a se fi produs. Numai o astfel de finalitate a activității noastre poate fi socotită pe deplin eficientă, în concordanță cu rolul și misiunile încredințate organelor de securitate de partid și popor.

Comandantul suprem ne cere ca, în orice împrejurare, conceptul de prevenire să fie înțeles și aplicat în legătura sa indestructibilă cu intranșigenta revoluționară, cu fermitatea și hotărîrea impuse de apărarea intereselor fundamentale ale statului nostru socialist. Aceasta presupune că, pentru contracararea și lichidarea oricăror acțiuni îndreptate împotriva securității statului și a intereselor poporului de cei care se pun în slujba dușmanilor țării, organele de securitate trebuie să acționeze decis și necruțător.

O excepțională însemnătate pentru situarea muncii de securitate pe fundamentul trainic al intereselor supreme ale poporului are teza subliniată cu tărie, în repetate rânduri, de secretarul general al partidului, privind legătura permanentă, multilaterală și activă cu colectivele de oameni ai muncii, cu masele largi populare.

În legătură cu acest principiu de bază, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a făcut la una din întîlnirile cu activul nostru o subliniere deosebit de sugestivă, din care se desprind învățăminte de permanentă actualitate: „Trebuie să spunem... că tocmai datorită faptului că clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, întregul popor, au știut să acționeze cu fermitate împotriva oricui a încercat să ridice piedici în calea construcției socialismului, tocmai de aceea am reușit să obținem succesele de astăzi, am putut asigura ca organele de securitate ale statului nostru să-și îndeplinească în bune condiții misiunea încredințată de partid“.

Cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a creării de către Partidul Comunist Român a organelor securității statului, întregul efectiv al Departamentului Securității Statului, al Ministerului de Interne, își reafirmă sentimentele de nemărginită dragoste și nețărmurit devotament, de caldă recunoștință față de comandantul suprem și omagiază cu profund res-

pect și înaltă prețuire personalitatea de excepție a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, eminentul conducător al națiunii române, marele bărbat de stat, Erou între eroii neamului, proeminent om politic al lumii contemporane, genialul inspirator și făuritor al victoriilor obținute de poporul român în grandioasa operă de construcție socialistă, luptătorul revoluționar cel mai dirz și înflăcărat pentru afirmarea și apărarea demnității noastre naționale, a independenței și suveranității patriei.

Adresăm, de asemenea, și cu acest prilej, un înalt omagiu și cele mai alese sentimente de respectuoasă și profundă prețuire tovarășei academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, eminent om politic și savant de largă recunoaștere internațională, pentru prestigioasa contribuție adusă la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului și statului nostru, la continua înflorire și afirmare a științei, învățămîntului și culturii românești.

În încheiere, dînd glas voinței unanime a activului de comandă și de partid din aparatul central al Departamentului Securității Statului, a întregului aparat de securitate, îl asigurăm pe mult iubitul și stimatul nostru comandant suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, că, sub conducerea sa înțeleaptă și clarvăzătoare, organele de securitate își vor îmbunătăți și diversifica permanent formele și metodele de acțiune, vor face totul pentru înfăptuirea neabătută, în spiritul Tezelor din aprilie, a sarcinilor ce le revin din hotărîrile istorice ale celui de-al XIII-lea Congres și ale Conferinței Naționale ale partidului, pentru executarea ireproșabilă a ordinelor, orientărilor și indicațiilor primite, îndeplinindu-ne astfel, cu abnegație și devotament, datoria față de patrie, partid și popor.

...LUPTA RĂMÎNE LUPTĂ

— Colonel GHEORGHE DIȚĂ —

Ca maestru petrolist, membru al Partidului Comunist Român din anul 1945, am avut fericirea să trăiesc nemijlocit evenimentele care au inaugurat noua istorie a patriei: instaurarea primului guvern democrat, democratizarea aparatului de stat, reforma agrară, proclamarea republicii, mărețul act al naționalizării și trecerea la construirea noii orânduiri.

Din însărcinarea partidului, în anul 1947, am fost numit șef de cadre în plasa Văleni de Munte. În anul 1950 însă, după ce absolvisem Școala medie de partid cu durata de 6 luni — una dintre principalele școli create pentru pregătirea cadrelor — am fost chemat împreună cu alți absolvenți la C.C. al P.C.R., unde am primit sarcina să lucrez în tinărul aparat de securitate.

În spirit revoluționar, militant, ni s-a spus ce aveam de făcut pentru înfăptuirea politicii partidului în domeniul securității statului. O nouă încredere, noi emoții...

M-am prezentat, așadar, la Direcția Generală a Securității Statului și am fost repartizat ca ofițer anchetator la Direcția de Cercetări Penale. Nu aveam experiență în domeniu. Manuale și instrucțiuni de muncă erau puține, iar unele ordine existente mă derutau. Dar nu am demobilizat. N-am avut liniște pînă cînd nu am stabilit modalitățile de acțiune.

Trebuia să fiu necruțător cu dușmanul, dar, în același timp, să respect cu strictețe principiile partidului, legalitatea noastră socialistă. Am făcut eforturi mari pentru a învăța să fiu anchetator.

Primul contact l-am avut cu un grup de sabotori petroliști; unii dintre ei — foarte bine pregătiți, versați — făceau parte din conducerea fostei societăți româno-americe „ASTRA”. Eu, fără experiență și fără „înalte studii”, trebuia să le dovedesc vinovăția, să o probez temeinic pentru a-și primi pedeapsa dreaptă a legii. Știam că nu va fi ușor. Dar gîndul că eram fiul clasei muncitoare, al statului democrat popular, îmi dădea putere.

În acele momente am înțeles mai bine indicațiile ce mi s-au dat cînd am fost trimis în aparatul de securitate, am înțeles importanța și rolul muncii de anchetă, răspunderile ce-mi reveneau, faptul că un anchetator trebuie să cunoască și să respecte legile țării, să iubească adevărul și dreptatea, să aibă anumite calități și aptitudini, să posede o seamă de cunoștințe din diferite domenii de activitate.

Eu eram la început. Pot să spun că am avut și puțină șansă, deoarece activitatea grupului de sabotori era legată de petrol, de fosta societate „ASTRA”, unde muncisem anterior și cunoștințele ce le aveam în această direcție mi-au fost de mare folos. Pregătirea de specialitate, așa sumară cum era, mi-a permis să cunosc legile sau, mai bine zis, să încep să le cunosc cu răbdare și perseverență. Cit despre calități, am mizat pe tot ce consideram că posed: curaj, hotărîre, spirit revoluționar, răbdare, pasiune, memorie și o oarecare experiență dobîndită anterior în munca cu oamenii.

Am trecut apoi la pregătirea anchetei. Am studiat cu multă atenție documentele din dosar, m-am gîndit zi și noapte, ceas de ceas, cum să încep, ce tactică să adopt, ce metode să folosesc, pentru a respecta, în același timp, normele procedurale legale. Ca să nu fiu surprins de cei anchetați am făcut un plan de cercetare, pe momente probabile și variante. Eram conștient că în prima confruntare cu dușmanul trebuia să înving și ardeam de dorința, mai scumpă decît viața, să-mi fac datoria.

Am început ancheta pe care o retrăiesc în gînd și acum. Știam că am o memorie foarte bună, așa că am procedat întîi la audierea inculpaților fără să notez nimic în fața lor și le-am ascultat de-a lungul a sute de ore, cu multă răbdare, relatările, de cele mai multe ori neinteresante sau făcute în scopul de a mă deruta. Am analizat și sintetizat permanent în minte aceste discuții, le-am stimulat cu tact și discernămint cît timp am considerat necesar; i-am urmărit, le-am studiat comportamentul la interogatoriu, inadvertențele, le-am dat impresia că-i cred, unora le-am cîștigat chiar încrederea, obținînd confidențe și date deosebit de importante care mi-au permis realizarea de probe concludente în atestarea vinovăției lor.

Astfel, în ciuda perversității acelor indivizi, am izbutit să le documentez activitatea dușmănoasă. Întregul grup a fost trimis în judecată și condamnat.

Reușita primului meu caz mi-a dat încredere, cutezanță în noua profesie, satisfacția de a constata că sînt în măsură să îndeplinesc misiunea încredințată de partid și anume aceea de a fi luptător de nădejde pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului.

Tot atunci am învățat că ancheta este o luptă între două voințe, în care șansele sînt de partea celui mai bine pregătit, mai inteligent, mai curajos, care deține superioritatea morală asupra adversarului. Reușita mi-a demonstrat, de asemenea, cît de importantă este pregătirea anchetei și cît de prețioase sînt: puterea de a te stăpîni, de a nu-ți subestima adversarul, de a sesiza și a te orienta, răbdarea și cunoștințele psihologice, capacitatea de a intui caracterul celui anchetat, puterea de analiză și sinteză, de a acționa cu inteligență și tact în fiecare moment, respectînd cu sfințenie legea.

Acestea sînt unele din calitățile, din „atributele anchetatorului”; bineînțeles că nu le-am avut de la început, dar m-am străduit să le dobîndesc. Și le-am dobîndit pe parcurs, pentru că, de la început activitatea de anchetator mi-a intrat în suflet, unde am purtat-o de-a lungul anilor și o port și acum.

Au urmat și alte cazuri mai dificile, mai complicate.

În perioada cînd am fost șeful Secției de anchetă din fosta Direcție Regională de Securitate Argeș timpul pentru ofițerii de securitate se măsură în zile și nopți, întrucît acțiunile fățișe ale dușmanului nu lăsau răgaz de odihnă. La numai cîteva zile de la preluarea noilor sarcini, în comuna Mioarele, o bandă necunoscută a atacat postul de miliție și a luat armamentul. Abia după doi ani de muncă perseverentă au fost identificați și capturați autorii și capii acestora, care comiseseră și alte atacuri, intenționînd să întreprindă noi acte de diversiune și teroare.

Concomitent cu ancheta, am desfășurat o activitate informativă intensă, judicios organizată, care a avut o mare contribuție la elucidarea deplină a cazului.

Am participat la capturarea și arestarea membrilor bandei „Arnăuțoiu” care, împreună cu banda fostului maior Gheorghe Arsenescu, săvîrșise 17 crime și sute de jafuri în zona munților Argeșului. Am condus grupa de pătrundere pentru capturarea lui Arsenescu — acesta fiind ascuns de mai mulți ani la o legătură a sa — unde am găsit și o cantitate importantă de armament și muniție. Și aici ancheta a avut un rol deosebit de important în stabilirea legăturilor și a întregii activități teroriste, dar mai ales pentru probarea temeinică a infracțiunilor săvîrșite de acei indivizi.

Pe baza probelor, 17 bandiți au fost condamnați la moarte și executați, iar ceilalți — complici, favorizatori — au primit pedepse în raport cu vinovăția fiecăruia.

Experiența acumulată în cei aproape 15 ani cît am participat la cercetarea unor elemente cu activitate dușmănoasă, contrarevoluționară, inclusiv din organizațiile subversive, m-au ajutat în activitatea ulterioară, cînd am contribuit la prevenirea unor acțiuni și fapte ce puneau în pericol securitatea statului.

O dată cu reorganizarea administrativ-teritorială din 1968, am fost numit șef al Securității județene Olt. Aici am organizat munca de securitate în spiritul noilor orientări date de conducerea de partid, de comandantul nostru suprem.

În munca de securitate interveniseră schimbări. Se îngustase mult sfera acțiunilor dușmănoase fățișe, dar apăruseră noi probleme, mai subtile, care impuneau alte eforturi, o investiție superioară de inteligență în vederea descifrării lor. Organizațiilor și cercurilor reacționare din străinătate nu le erau pe plac importanțele realizări obținute de poporul român, astfel încît și-au amplificat și sofisticat acțiunile îndreptate împotriva statului nostru.

Ca membru în Comitetul județean de partid, m-am reîntîlnit cu munca de activist, contribuind la rezolvarea unor importante probleme aflate în preocupările aparatului județean, care mi-au dat multe satisfacții.

După patru ani am revenit la Pitești, ca șef al Securității județene Argeș, unde conduc munca de securitate și în prezent.

Dezvoltarea economică impetuoasă pe care o cunoaște județul Argeș — îndeosebi după Congresul al IX-lea — a făcut ca problematica de securitate să se regăsească aproape în toată diversitatea ei.

Existența unei numeroase baze de lucru de securitate constituie un factor ce contribuie la complexitatea situației operative. Cunosc foarte bine județul, fiecare obiectiv economic, dar mai ales cunoscu mulți, foarte mulți oameni de omenie de care m-am legat sufletește, avînd același țel, același crez.

Dacă azi — cînd dușmanul acționează mult mai subtil, folosind căi din ce în ce mai greu de deslușit — aparatul de securitate al județului Argeș reușește să-și facă datoria îndeplinindu-și misiunile încredințate de partid și popor, este pentru că alături de noi sînt acești oameni. Ne sprijinim pe ajutorul lor, așa cum am făcut-o și în anii de început cînd luptam cu arma în mînă.

Am realizat și întărit aceste legături sub conducerea nemijlocită a partidului, direcționîndu-ne eforturile pentru a cuprinde și stăpîni situația operativă de securitate, în cele mai bune condiții. Am reușit în bună

măsură acest lucru deoarece oamenii, cadrele cu care muncesc, sînt devotați, hotărîți, ostași de nădejde ai partidului.

Drumul parcurs n-a fost ușor. Am învățat să muncesc în pas cu cerințele timpului, mi-am completat studiile. Atunci, ca și acum, nu se putea altfel. Ca să trăiesc și să muncesc — o viață — ca ofițer de securitate, a trebuit să împlutesc permanent munca cu învățătura, să cunosc și să înțeleg temeinic politica partidului și statului.

Fiecare acțiune trăită de noi ca ofițeri de securitate este o experiență de viață. Tinerii ofițeri ar trebui să cunoască mai mult din tradițiile instituției în care abia au intrat; experiența de viață este tocmai ceea ce le trebuie la început de drum.

Pregătirea liceală, absolvirea școlii de ofițeri de securitate reprezintă prima pagină a unei cărți, e drept, o pagină luminoasă, plină de visuri și posibilități de afirmare, dar prima; ca să parcurgi întreaga carte, să trăiești, să muncești o viață ca ofițer de securitate, trebuie să-ți împletești permanent munca cu învățătura, să înțelegi temeinic politica partidului și statului, ordinele comandantului suprem, să stăpînești тайнеle muncii de ofițer de securitate, să cunoști legile, să iubești și să lupți pentru adevăr, pentru asigurarea riguroasă a legalității socialiste, să simți cu toată puterea ființei tale, înalta investiție pe care secretarul general al partidului a dat-o ofițerilor de securitate, de activiști ai partidului într-un domeniu special.

Chiar dacă azi condițiile de muncă s-au schimbat radical, iar bătălia se dă cu alte arme, mai rafinate — problematica activității de securitate fiind mult mai complexă — lupta rămîne luptă; și poate, cu atît mai mult...

Doresc ca acest an aniversar să constituie pentru mine, pentru aparatul Securității județene Argeș, un an de cotitură sub aspectul calității, prin înfăptuirea neabătută a conceptului preventiv specific etapei actuale, sub conducerea și controlul permanent al partidului, în spiritul legalității socialiste, al umanismului revoluționar propriu orînduirii noastre, așa cum tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, comandantul nostru suprem, a ordonat în magistrala Expunere prezentată la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie 1988.

DEZBATERI — OPINII

„Va trebui să crească rolul și participarea maselor populare la întreaga activitate de apărare a socialismului, a independenței și suveranității țării...”

NICOLAE CEAUȘESCU

CONTRIBUȚIA ORGANELOR DE SECURITATE LA FORMAREA UNEI OPINII PUBLICE VIGILENTE ȘI COMBATIVE FAȚĂ DE ORICE FAPTE DE NATURĂ A ADUCE ATINGERE VALORILOR FUNDAMENTALE ALE ORÎNDUIRII SOCIALISTE

Ca fenomen și, totodată, proces psihosocial dialectic, opinia publică — amplă și contradictorie în formele ei de manifestare —, atunci cînd este structurată temeinic pe concepte, convingeri, sentimente și motivații convergente cu valorile sistemului politic, devine o considerabilă forță de înlăturare a acțiunii sociale dezirabile. Întrunind aceste valențe, ea îndeplinește o multitudine de funcții, printre care: de autoritate socială nelegiferată; de factor politic; de control, sprijin și coeziune socială ș.a.

În condițiile în care în sistemul democrației muncitorești-revoluționare se pune un accent sporit pe rolul opiniei publice socialiste ca forță motrice de întărire și respectare a normelor de conviețuire socială, a legalității socialiste, de antrenare conștientă a maselor la apărarea cuceririlor socialiste, organele Departamentului Securității Statului sînt chemate să investigheze și să găsească cele mai diverse modalități de a folosi această nepuizabilă rezervă de eficientizare a activității de prevenire și neutralizare a faptelor îndreptate împotriva securității statului.

Deoarece opinia publică se formează, în cele mai multe situații, prin persuasiune și în cadru organizat, este necesar să se facă uz de întregul sistem existent în acest sens (informarea; propaganda politică și juridică; pregătirea și prelucrarea contrainformativă și antiinfracțională a populației; dezbaterile publice a unor cazuri de încălcare a legilor; antrenarea

maselor la acțiuni concrete de prevenire a unor evenimente sau de combatere a unor mentalități ori fenomene de natură a afecta securitatea statului; influențarea ideologică și psihologică ș.a.).

Intrucât formarea unei opinii publice vigilente și combative față de orice faptă de natură a aduce atingere valorilor fundamentale ale orînduirii noastre socialiste se înscrie — sau trebuie să se înscrie — ca o dimensiune aproape cotidiană a muncii de securitate, prezentăm în acest număr un schimb de experiență pe temă la care participă: colonel FILIP TEODORESCU, locțiitor al șefului Direcției a III-a, lt. colonel GABRIEL ANASTASIU, locțiitor al șefului Direcției I, colonel CONSTANTIN CIURLĂU, șeful Securității județului Iași, și lt. colonel DUMITRU OGAȘANU, șeful Securității județului Bihor.

Desigur, ideile, ca și modalitățile și exemplele prezentate, nu sînt nici exhaustive și nici nu au pretenția de a fi cele mai ilustrative; ele au doar rolul de a stimula preocupările și gîndirea aparatului de securitate spre formule mult mai diversificate de acțiune în sensul menționat.

Colonel FILIP TEODORESCU: Tema este foarte importantă. Este suficient, de altfel, să reamintim teza de o uriașă valoare politică, mobilizatoare a secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, potrivit căreia în țara noastră socialismul se construiește cu poporul și pentru popor. Ridicat la această demnitate creatoare, poporul, în cadrul organizat al democrației muncitorești-revoluționare, este investit și cu înalta misiune de apărare a rezultatelor muncii lui în toate domeniile (economic, social, politic și spiritual) și, nu în ultimul rînd, a securității statului.

Această teză, corelată cu multe alte orientări și indicații, obligă și organele noastre ca, prin metode specifice, să-și aducă o contribuție sporită la educarea unei conștiințe de securitate în rîndul masei de oameni ai muncii, ceea ce înseamnă, implicit, acționarea pentru formarea unei opinii publice vigilente și combative — bază de sprijin pentru activitatea preventivă de securitate.

Acționînd în acest spirit, organele de contraspionaj au făcut uz de toate formele și metodele precizate în ordine și instrucțiuni, punînd un accent deosebit pe: pregătirea contrainformativă și antiinfracțională a populației; publicarea de materiale în presă; informarea conducătorilor organizațiilor socialiste și instruirea rețelei informative, insistîndu-se, desigur, prioritar, asupra elementelor de profil.

▲ În cadrul pregătirilor contrainformative, în special atunci cînd s-au făcut prelucrări ale unor prevederi ale legislației referitoare la apărarea secretului de stat și la modul de stabilire a relațiilor cu străinii, un loc central l-a ocupat ideea că respectarea legii nu este doar o obligație

cetățenească, ci și cel mai sigur mijloc de apărare, respectiv de autoapărare față de orice demers — direct ori indirect — de trădare din partea cadrelor și agenților de spionaj. În documentele-cadru sînt cuprinse ample referiri la metodele de acțiune ale serviciilor de informații — desigur, în limitele impuse de respectarea principiului secretizării activității de securitate.

Dar nici aceste pregătiri nu se fac la intimplare, ci particularizat, nuanțat, în funcție de situații și de persoane. Astfel: 1) personalului muncitor din obiectivele date în răspunderea aparatului de contraspionaj i se precizează și metodele folosite de serviciile de informații din statul cu ai cărui cetățeni vine, preponderent, în contact (de exemplu, ghizi-interpreți, personal hotelier), făcîndu-i-se, totodată, și o instruire în scopul sesizării — după anumite indicii sau chiar subtilități specifice — unor elemente (din rîndul străinilor) suspecte de terorism; 2) personalului muncitor care efectuează deplasări în străinătate în interes de serviciu i se dau date privind unele instituții folosite ca acoperire de serviciile de spionaj; i se indică, de asemenea, locurile sau eventualele elemente folosite cu predilecție de acestea pentru atragerea unor cetățeni români la activități compromițătoare, avizîndu-l și asupra unor posibile procedee de acțiune în scopul menționat.

În mare parte aspectele de instruire contrainformativă își păstrează valabilitatea și în cazul persoanelor ce efectuează deplasări în interes particular, atît a celor ce lucrează cu secrete de stat, cît și a celor care nu fac obiectul prelucrării contrainformative ale altor organe. Aici, ca un corolar al formării unei conștiințe și conduite de securitate, trebuie menționat și faptul că, în afară de scopul apărării acestor persoane de acțiunile serviciilor de spionaj, se urmărește ca pregătirea contrainformativă să devină și o sursă reală de informații, desigur, nu numai pe profil de contraspionaj.

▲ În afara acestor metode și procedee, **cadrele de contraspionaj** — din aparatul central și teritorial — au elaborat și publicat în diferite organe de presă o serie de materiale pe specific pe baza atît a unor date și informații din publicații străine, cît și a unor aspecte concrete rezultate din „confruntarea” unor cetățeni români cu încercări de recrutare sau racolare din partea unor cadre sau agenți ai diverselor servicii secrete ori oficine de propagandă occidentale, articole cu mare priză la public și, implicit, cu efecte în planul formării unei conștiințe de securitate.

▲ Informarea conducătorilor organizațiilor socialiste se desfășoară în condițiile stabilite de Instrucțiunile nr. 00190/1987.

Unii conducători ai organizațiilor socialiste, folosind judicios datele puse la dispoziție de organele de contraspionaj, au prelucrat diverse si-

tuații în ședințe de lucru, atrăgând atenția unor persoane ori aplicând sancțiuni ce și-au dovedit eficiența imediată.

▲ Anumite aspecte ale **instruirii rețelei informative** pot contribui la crearea unui climat corespunzător la locul de muncă prin: influențarea directă a acelor persoane predispuse la încălcări, pe care le poate sfătui să respecte legea, atitudine ce nu duce la desconspirare; folosirea prerogativelor oferite de funcție și în virtutea cărora pot fi luate măsuri, intervențiile de acest fel fiind mai rapide decât prin intermediul organului de securitate.

Instructajul rețelei informative — preponderent ofensiv — are și caracteristici contrainformative, iar sursele ce lucrează în anturajul cadrelor și agenților de spionaj trebuie pregătite să reziste testelor și diverselor metode de verificare, pentru a se apăra de desconspirare.

Există, desigur, și alte aspecte ale activității de contraspionaj care contribuie la formarea unei opinii publice vigilente și combative, dar ne oprim aici.

Lt. colonel GABRIEL ANASTASIU: Diversitatea și complexitatea faptelor cu care s-a confruntat aparatul de informații interne, precum și implicațiile acestora în situația operativă generală de securitate au impus — potrivit hotărârilor de partid și legilor țării — **o conlucrare mai activă a organelor noastre atit cu cele de procuratură și justiție, cit și cu factori competenți și de decizie** din obiectivele, locurile și mediile din sfera de responsabilitate, aceasta, pe de o parte, pentru valorificarea și exploatarea unor informații pe profil, în vederea realizării actului preventiv, iar pe de alta, de a crea o opinie de respingere a faptelor antisociale. În ultimă analiză, securitatea internă este o valoare la apărarea căreia trebuie să-și aducă contribuția, prin mijloace democratice, întreaga societate și, cu atit mai mult, fiecare instituție de stat sau organism al democrației muncitorești-revoluționare. În acest spirit, în lumina orientărilor comandantului nostru suprem, la formarea unei opinii publice de apărare a cuceririlor socialiste au fost antrenate cu succes organele centrale și locale de procuratură și justiție, conducerile ministerelor Sănătății, Educației și Învățământului, Departamentului Cultelor, Consiliului Culturii și Educației Socialiste ș.a., ele însele fiind, în felul lor, și organisme de instruire și educație civică.

În al doilea rând, **s-a pus accent pe calitatea rețelei informative pe profil, pe instruirea și dirijarea calificată a acesteia.** Îndeplinindu-și în mod corespunzător sarcinile specifice, informatorii, persoanele de sprijin ș.a. constituie un potențial important de formare a unei opinii publice vigilente și combative, fie în rîndul membrilor lor de familie, fie în mediile unde își desfășoară activitatea profesională și extraprofesională.

Punerea în dezbatere publică a unor persoane care au săvîrșit anumite fapte antisociale ori de natură a afecta securitatea statului — mijloc important de educare a unei atitudini publice de vigilență și combativitate patriotică — a fost utilizată cu succes în activitatea de informații interne și, trebuie precizat că, atunci cînd au fost bine organizate, acțiuni de acest gen au dat rezultatele așteptate; au existat astfel numeroase cazuri cînd persoane din obiectivele, locurile și mediile date în responsabilitate s-au prezentat la organele de profil ori la ofițerii ce desfășoară activitate contrainformativă în instituțiile respective, aducînd la cunoștința acestora o serie de fapte cu conținut de securitate.

În altă ordine de idei, așa cum s-a arătat, **publicarea în presă de materiale cu caracter demascator** la adresa unor elemente ostile, îndeosebi din mediul cultelor și sectelor, precum și a anumitor declarații sau relații referitoare la situația tragică a celor dezrădăcinați — după aventura plonjărilor în „paradisul“ occidental — au contribuit, într-o anumită măsură, la avertizarea și sensibilizarea publicului asupra pericolelor social-morale ale unor astfel de fenomene. Poate n-ar fi rău dacă mijloacele de informare în masă ar fi sprijinite mai mult în acest sens, la o astfel de activitate mobilizînd și lucrătorii noștri cu talent publicistic...

Colonel CONSTANTIN CIURLĂU: Pornind de la specificul situației operative din județul nostru, s-a acționat în direcția diversificării modalităților de legătură cu oamenii muncii în scopul sporirii potențialului de cunoaștere și prevenire a oricăror încercări de a aduce atingere valorilor fundamentale ale societății socialiste. În ceea ce ne privește, am pus accent deosebit pe **întîlniri-dialog axate pe tematici concrete, izvorite din problematica de securitate existentă** în locurile, obiectivele sau mediile din care au provenit participanții (cercetători, lucrători de protocol, translatori, cadre didactice din învățămîntul superior), precum și din cele vizate de spionajul străin sau elementele ostile. Ele s-au bucurat de o largă audiență, cei prezenți la expuneri formulînd întrebări la care s-au dat explicații detaliate privind prevederile actelor normative ce reglementează apărarea secretului de stat, modul de comportare în diverse situații, necesitatea contracarării acțiunilor de propagandă ostilă și de diversiune ideologică întreprinse de organizațiile, cercurile și grupările reacționare din exterior etc.

De asemenea, **mai multe activități de pregătire contrainformativă au fost dublate cu măsuri de dezinformare și influențare pozitivă**, iar în unele cazuri, prin intermediul factorilor educaționali și de conducere, s-a procedat la corectarea unor atitudini sau stări de lucruri care s-ar fi putut solda cu urmări negative.

Eficiența acestora a fost demonstrată de o mai mare încredere și apropiere a cetățenilor de organele noastre, inclusiv prin sesizarea din proprie inițiativă a unor fapte sau stări de lucruri cu semnificație de securitate.

De exemplu, după ce au avut loc discuții de acest gen cu personalul didactic din Centrul Universitar Iași, un cadru universitar a sesizat că doi cetățeni străini sosiți de cîtva timp în oraș aveau comportări suspecte. Prin măsuri specifice s-a stabilit că cei doi „turiști” erau, de fapt, corespondenți ai agenției „Gamma Presse”, care își programaseră să realizeze reportaje cu conținut necorespunzător.

Ca rezultat nemijlocit al formării unei opinii publice vigilente și combative în rîndul lucrătorilor de protocol și al translatorilor sînt și numeroasele informații cu valoare operativă obținute de la respectivii privind unii reprezentanți de firmă sau comercianți străini suspecti aflați pe raza de competență.

De exemplu, comerciantul „Hary” a fost semnalat de unul dintre aceștia că intenționa să ajungă, prin diferite tertipuri, în depozitul de produse al unei întreprinderi cu care avea relații comerciale, pentru a stabili „pe viu” stocul de marfă și, în acest mod, să aibă argumente pentru a obține prețuri mai convenabile. Ca urmare a sesizării respective, au fost inițiate imediat măsuri operative pentru a stopa accesul străinului în depozite.

Înainte de a încheia, vreau să menționez că una din urmările pozitive ale formării unei opinii de masă responsabile în ceea ce privește apărarea valorilor umane și materiale date în răspunderea oamenilor muncii o constituie și prevenirea unor stări de pericol deosebit la o serie de obiective economice, ca : C.U.G., C.F.S., I.A.I., Întreprinderea mecanică „Nicolina” ș.a. — ceea ce nu este un lucru de neglijat.

Lt. colonel DUMITRU OGAȘANU : Intru totul de acord cu cele afirmate de antevorbitori, vreau să menționez că și Securitatea județului Bihor acordă o atenție permanentă activității de educare și formare a conștiinței oamenilor muncii în spiritul respectării cu strictețe a legilor țării, al creșterii vigilenței și combativității, al formării unei opinii publice intransigente față de orice fapte sau fenomene antisociale. În această direcție un loc important îl ocupă **popularizarea legislației**, activitate căreia i s-a imprimat un caracter organizat, permanent și diversificat, în funcție de mutațiile survenite în situația operativă de securitate pe raza de competență.

Astfel, sub îndrumarea organelor locale de partid și în conlucrare cu conducerile întreprinderilor din municipiul Oradea, de pe platforma petrolieră Suplacul de Barcău—Marghita, ale obiectivelor miniere Voievozi, Dobrești, orașul Dr. Petru Groza, Oficiului județean de tu-

rism Bihor, ale organelor județene de sinteză, au fost organizate diverse acțiuni pe linia cunoașterii și aplicării prevederilor legale referitoare la faptele ce ar putea aduce atingere intereselor de apărare a securității statului. În materialele prezentate de cadre competente s-au evidențiat acțiunile unor posturi de radio, cercuri și organizații reacționare din străinătate îndreptate împotriva suveranității, independenței și securității statului nostru, subliniind necesitatea ca toți oamenii muncii să adopte o atitudine patriotică, vigilentă și combativă față de asemenea instigări și ingerințe în interesele politice ale României socialiste.

S-a statuat practica **reprelucrării prevederilor actelor normative privind apărarea secretului de stat cu toți factorii ce au tangență în problemă**, iar cazurile mai deosebite de încălcare ale acestora au fost puse în discuția adunărilor generale ale oamenilor muncii. De exemplu, la o exploatare minieră din județ, P.A., inginer topograf, nepredînd la B.D.S., după terminarea lucrului, 5 hărți topografice, a fost sancționat contravențional și discutat în Consiliul oamenilor muncii. Eficiența măsurii a fost demonstrată prin aceea că mai mulți oameni ai muncii cu acces la date și documente secrete au sesizat organele noastre cu privire și la alte nereguli pe linia aplicării Legii nr. 23/1971 și a Decretului nr. 408/1985.

A devenit, de asemenea, o practică **participarea cadrelor de securitate la adunările generale ale oamenilor muncii unde se analizează starea de legalitate din organizațiile socialiste**, prilej cu care, pe baza unor materiale documentate și adaptate la specificul fiecărei unități, au fost prelucrate reglementările ce sancționează infracțiunile contra securității statului, cauzele generatoare și consecințele ce decurg din săvîrșirea unor asemenea fapte etc.

Cu numeroase ocazii au fost prezentate și filme tematice realizate de Serviciul cinematografic al Ministerului de Interne.

Efectul final al acestor acțiuni îl constituie sprijinul sub diverse forme al oamenilor muncii în activitatea de cunoaștere, prevenire și contracarare a oricăror fapte de natură a afecta securitatea statului.

★

Mulțumind participanților pentru fructuosul schimb de experiență, încheiem dezbaterea pe temă subliniind următoarele concluzii :

■ Așa cum rezultă din exemplele prezentate, o opinie publică de securitate — reală și eficientă — presupune că grupuri sau părți din publicul avizat au asimilat concepte, idei și situații în măsură să le centeze cunoașterea, sentimentele și atitudinile pe direcția, atât a autoapărării în fața acțiunilor — abile și rafinate — ale serviciilor de spionaj,

cercurilor și organizațiilor reacționare, cât și a apărării active a valorilor societății împotriva oricăror acțiuni ostile — din exterior sau interior — îndreptate împotriva acestora.

■ O astfel de opinie se formează dacă : a) datele, informațiile și sursele prezentate — cu respectarea regulilor de compartimentare și secretizare — sînt convingătoare, au impact asupra conștiinței auditoriului ; b) organizatorul însuși — indiferent de forma acțiunii — este stăpîn pe probleme, inspiră încredere și se bucură de autoritate și prestigiu profesional și moral.

■ Acțiunile — îndeosebi cele de prelucrare contrainformativă și antiinfrațională, punere în dezbatere publică sau în discuția adunărilor generale ale oamenilor muncii — să nu fie formale, fapt ce implică o temeinică pregătire, inclusiv în ceea ce privește asigurarea, în procesul dezbaterii, a unor nuclee de opinie (opinie organizată), pentru a nu lăsa reacția colectivă să funcționeze necontrolată, spontan, fără un fond de idei și atitudini la obiect. Realizîndu-se acest lucru, participanții își vor da pe loc seama că în prezența unor poziții ferme și în cunoștință de cauză față de infracțiuni și manifestări antisociale nu este loc pentru neglijarea opiniei publice.

■ Pentru a asigura valabilitatea și „longevitatea“ opiniei publice de securitate în mediile, locurile și obiectivele date în competență, este necesar ca acțiunile specifice menționate să nu fie nici episodice, nici banalizate, nici uniformizate ; oricînd să se simtă că securitatea — ca idee și valoare — este conștientizată fără pauză pe toate liniile de muncă și în diverse modalități.

■ Succesele obținute să nu ducă la autoliniștire sau automulțumire. Formarea opiniei publice vigilente și combative pe linia apărării securității statului este un proces de învățare continuă, care nu trebuie să se înăbușe în formule stereotipe.

Dezbatere realizată de
lt. col. Dumitru DANAU și
lt. maj. Victoria STANCU

CONCLUZII OPERATIVE DESPRINSE DIN MĂSURILE DE SUPRAVEGHERE ȘI URMĂRIRE INFORMATIVĂ A COMERCIANȚILOR STRĂINI

Dezvoltarea impetuoasă a economiei noastre a determinat sporirea, diversificarea și mai ales creșterea calitativă a ofertei românești pentru export, iar ca urmare firească — angrenarea tot mai activă a României socialiste în circuitul economic mondial.

Din păcate, așa cum sublinia cu numeroase prilejuri tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al partidului, schimburile comerciale internaționale au loc pe fondul crizei de structură a sistemului capitalist, al unei conjuncturi economico-politice tensionate de adîncirea contradicțiilor dintre marile puteri, dintre țările sărace și bogate, de povara datoriilor externe și a cursei înarmărilor, de înăsprirea măsurilor restrictive, a politicilor protecționiste, de amestec în treburile interne și condiționări în raporturile dintre state.

Într-un asemenea context, relațiile economice și comerciale, financiar-bancare și de cooperare ale organizațiilor noastre cu firme și conterne din Occident nu pot fi sus-trase unor situații care, intenționat

ori din lipsă de experiență și angajare patriotică, produc economiei românești daune, prin scurgere de venit, pierderi din avuția națională ș.a.

Tocmai de aceea, organelor specializate ale Departamentului Securității Statului în sfera relațiilor economice internaționale le revine înalta misiune de a veghea, prin mijloace specifice, ca politica partidului și statului în acest domeniu să fie pe deplin transpusă în practică, în așa fel încît schimburile cu străinătatea să fie echitabile, munca poporului mai eficient valorificată la export, iar intențiile și acțiunile antiromânești în acest sector vital să fie descoperite și curmate cu toată fermitatea. Această cu atît mai mult cu cît, în noul concept de muncă fundamentat cu toată rigoarea de comandantul nostru suprem, organele de securitate trebuie să se implice preventiv, prin măsuri calificate, în procesele economice, îndeosebi în activitățile privind realizarea planului și programelor de export.

★

Ca urmare a aplicării în practică a acestor comandamente, fondul de date și informații acumulat la unitatea centrală de profil și comparimintele securităților județene conturează o imagine mai realistă a situației operative — complexe și dinamice — în problema firme și comercianți străini, punând în evidență unele caracteristici de continuitate, dar și cu numeroase elemente specifice etapei actuale.

Astfel, asistăm la o intensificare — prin cele mai diverse metode și forme de acțiune — ale „operațiilor” serviciilor de informații, concernelor și firmelor occidentale, ale reprezentanților acestora în sfera comerțului internațional, relațiilor financiar-bancare și transferului de tehnologie înaltă, de surmontare a crizei de structură a sistemului capitalist prin obținerea de profituri pe seama țărilor sărace, în curs de dezvoltare sau a celor din sistemul socialist. În acest cadru, s-au conturat tot mai evident — ca o politică generală a acestora — practicile neleiale, traficul de influență, acțiunile de corupere, racolare și culegere de informații, inclusiv în raporturile cu țara noastră.

Aliniindu-se în evasitotalitate acestei orientări, concernelor și firmele străine ce au interese în România au operat modificări în structura lor organizatorică, punând accent pe adaptarea acestora la specificul pieței și activității întreprinderilor noastre de comerț exterior, mărfuri care să le asigure fie dezvoltarea

segmentului de piață ce le revine, fie înlăturarea României ca potențial concurent.

Ca urmare: 1) departamente și servicii, disimulate sub denumiri de „operații internaționale”, „marketing și dezvoltare”, „consulting” sau „promovare și publicitate”, au dobândit o pondere determinantă în structura și activitatea unor firme din S.U.A., R.F.G., Franța, Elveția ș.a.; 2) fondurile de publicitate, reclamă și alte acțiuni promoționale (creșterea vânzărilor unor întreprinderi) au fost substanțial sporite, ele mascând, între altele, și cheltuielile necesitate de întreținerea structurilor informative, comerciale sau de altă natură din țara noastră; 3) planurile tematice ale serviciilor de specialitate occidentale de căutare a informațiilor pe spațiul românesc au înregistrat adaptări operative la tipologia operațiilor de comerț exterior practicate de întreprinderile de profil, la orientările politice și măsurile organizatorice adoptate de statul nostru, în special în acest domeniu; 4) au devenit tot mai frecvente cazurile în care firmele străine realizează înțelegeri secrete în ceea ce privește stabilirea unei politici comune vizând subminarea intereselor noastre naționale (de exemplu, nu demult, o firmă vest-germană a plătit comisioane considerabile unor societăți comerciale concurente pentru a-și retrage ofertele de livrare în România a unor instalații); 5) multe reprezentanțe comerciale străine acreditate în țara noastră, în loc să contribuie la promovarea

comerțului exterior românesc, s-au transformat în adevărate oficine de spionaj economic și comercial, evident în dauna intereselor României ș.a.

Principalele obiective urmărite de serviciile de informații, concernelor, firme și comercianți străini, în domeniul economico-comercial în raporturile cu țara noastră

1. Demersurile informative — de marketing — și comentariile din mediul comercianților străini rezidenți, reluate, într-un fel sau altul, de publicațiile de specialitate occidentale, cristalizează interesul lor crescând față de conținutul și evoluția măsurilor de politică economico-comercială și financiară adoptate de statul nostru. Deosebit de active se dovedesc firmele și reprezentanții acestora din Japonia, Elveția și Franța care fac investigații sistematice pe căi oficiale și neoficiale, pentru a verifica modul cum se realizează programul de investiții, planurile anuale și cincinale, indicatorii privind nivelul de trai ș.a.

2. Comercianții străini și reprezentanții unor firme manifestă o preocupare sporită pentru a obține sau completa informațiile în legătură nu numai cu problemele comerciale, ci și cu anumite evenimente politice interne (congrese, conferințe, vizite ale unor demnitari străini), în unele cazuri la indicația sau sub controlul ambasadelor acreditate la București.

De exemplu, după evenimentul de la Brașov, reprezentanții firmelor de

pe spațiile R.F.G., Franța, Italia, Elveția au acționat cu multă agresivitate și prin metode diversificate pentru a obține date privind amploarea evenimentului, consecințele lui, starea de spirit a populației și măsurile luate de autoritățile române.

3. Compromiterea mărfurilor românești de export, limitarea accesului sau scoaterea țării noastre de pe anumite piețe constituie un obiectiv prioritar al firmelor străine și reprezentanțelor acestora.

Deși în anumite limite acest obiectiv poate fi generalizat în preocupările comercianților străini, el a fost deosebit de conturat în acțiunile unor firme din R.F.G. și Japonia.

Din datele ce se dețin rezultă că firma „BAR” — R.F.G. a desfășurat în perioada decembrie 1987 — martie 1988 o campanie susținută de influențare a unui partener din Asia și a unei firme concurente prin mituirea unor funcționari superiori din conducerea acestora, pentru a renunța la un contract de mare valoare cu o întreprindere de comerț exterior românească, a cărui preluare o viza firma respectivă.

Încercări de spionaj economic au fost inițiate și de comercianți de la reprezentanțele japoneze, în scopul compromiterii exportului românesc de autoturisme pe piețe unde concurează firme japoneze.

4. Culegerea de informații comerciale, de preț, care să fie utilizate în detrimentul intereselor părții române. Pe această linie acționează cu intensitate firmele și repre-

zentanții lor de pe spațiile Franța, Italia și R.F.G.

5. Posibilitățile de acțiune pe care le conferă calitatea de comerciant sînt evaluate cu atenție și valorificate pentru culegerea de informații.

Nu demult, atașatura militară la București a unei țări NATO, pornind de la sfera preocupărilor și posibilităților pe care le avea un comerciant, i-a solicitat acestuia să întreprindă măsuri pentru obținerea de date privind producția și utilizarea unor tipuri de tehnică de luptă de creație românească.

Unele metode și procedee utilizate de comercianții străini pentru inițierea unor acțiuni potrivnice intereselor țării noastre

Din măsurile informativ-operative întreprinse, precum și din cazurile finalizate au rezultat anumite procedee utilizate de străini pentru coruperea sau „sensibilizarea” unor persoane din comerțul exterior, spre a fi atrase la acțiuni de favorizare sau furnizare de informații firmelor străine. Între acestea este sesizabilă orientarea către :

— identificarea persoanelor cu funcții de decizie, cultivarea și sensibilizarea acestora prin vizite frecvente, atenții și cadouri. Persoanele respective trebuie să fie de un anumit nivel (șef de departament (serviciu), director adjunct, director general) ;

— folosirea unor împrejurări (de exemplu : sărbătorile de iarnă) pentru oferirea, pe bază de listă, a unor

cadouri persoanelor considerate „contacte importante pentru afaceri” ;

— „gresarea mecanismului”, prin vizitarea frecventă a unui partener (persoane cu care se lucrează) care să fie ținut în „contact”, fiind astfel gata „să te vadă și să te sprijine oricînd” ;

— invitarea partenerilor (persoanelor române) la restaurant, organizarea unor cocktailuri la domiciliul străinului sau la hotel, o dată sau de două ori pe an, cînd trebuie să se ia măsuri ca persoanele „interesante” (utile pentru firmă) să fie prezente ș.a.

Din toate acestea ei au tras concluziile următoare :

— trebuie să se țină seama de anumite restricții și limite impuse funcționarilor români care îi opresc „să fraternizeze sau să se împrietenească cu străinii”. Astfel, un român invitat acasă la un străin sau la restaurant pentru un cocktail este obligat să ceară aprobarea prealabilă de la un nivel superior ;

— trebuie avut în vedere că o singură greșeală săvîrșită în această relație (n.n. cu persoanele vizate din comerțul exterior) „dă înapoi eforturile cu cîțiva ani”.

În cadrul măsurilor specifice au fost identificați mai mulți comercianți străini care în tratativele purtate la diferite întreprinderi de comerț exterior au acționat asupra unor funcționari români, folosind procedeele și metodele menționate.

Astfel, reprezentanți ai unor firme străine, parteneri de afaceri ai

unei întreprinderi de export române au „oferit” în mod repetat și insistent, cu ocazia tratativelor purtate cu două persoane de decizie din această întreprindere, cîte 1000 lei fiecareia, precum și cadouri (brățară din aur, ceas, țigări, băuturi, cafea, dulciuri) pentru a fi „acceptați” ca parteneri de afaceri alături de alte firme tradiționale.

„SOLIMAN”, reprezentant al altei firme străine, a încercat să corupă un factor de conducere din ICE „PRODEXPORT”, introducîndu-i în servietă, în mod disimulat, o sumă mare de bani în lei și un aparat de fotografiat.

Din convocarea cu șefii unităților centrale și teritoriale (10—11 iunie a.c.), precum și din cea cu locuitorii (8—9 iulie a.c.) rezultă că față de situația operativă actuală, deosebit de complexă și în continuă evoluție, trebuie să crească gradul de profesionalitate în exercitarea controlului asupra comercianților străini și a reprezentanțelor de firme, în raport de cerințe și de acțiunile tot mai diversificate ale acestora.

Totodată, se impune ca măsurile informativ-operative întreprinse pe plan central și teritorial să fie direcționate pentru identificarea cadrelor și agenților de spionaj, cunoașterea legăturilor create în țară și clarifica-

rea suspiciunilor în cazurile importante din preocupare, în scopul de a se acționa oportun și preventiv pentru descurajarea acestora și curmarea activității lor dușmănoase. Un accent deosebit trebuie să se pună pe perfecționarea continuă a mijloacelor muncii de securitate și diversificarea formelor și metodelor de folosire a acestora pentru cunoașterea și urmărirea calificată a comercianților străini.

★

Din prețioasele teze, idei și orientări ale tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al partidului, comandantul nostru suprem, rezultate din Cuvîntarea la consfătuirea cu activul de bază din sistemul comerțului exterior (octombrie 1986), precum și din recențele cuvîntări s-au desprins sarcini majore și pentru activitatea de contraspionaj în domeniul comerțului. În spiritul celor menționate, trebuie să se acționeze de pe poziții ofensive, patriotice, de angajare politică și profesională, pentru cunoașterea oricăror intenții sau manevre ale serviciilor de informații străine, ale conernelor, firmelor și reprezentanților lor de a lovi, în orice mod, în baza economică și interesele comerciale ale țării noastre.

Colonel Vergiliu IONESCU

CERCETAREA INFORMATIVĂ — CONCEPT, METODĂ ȘI EFICIENȚĂ ÎN ACTIVITATEA DE SECURITATE

Continuăm dezbaterea pe tema enunțată, în acest număr avînd cuvîntul tovarășul colonel Aurel Mihalcea, șeful Securității județului Caraș-Severin :

Apreciind ideile rezultate din dezbaterea organizată de publicația „Securitatea“ în numărul anterior, voi încerca și eu să punctez doar cîteva aspecte din propria noastră experiență — care au fost doar tangențial prezentate de preopinente, precum și unele opinii în legătură cu această metodă specifică de muncă.

În primul rînd consider necesar să subliniez că cercetarea informativă, ca modalitate de lucru, a fost utilizată și pînă în prezent în practica organelor de securitate, dar prin Instrucțiunile D/00190/1987 aceasta este mai clar definită, ceea ce face să se constituie într-o activitate distinctă de cercetare penală și de instituția actelor premergătoare.

Spre exemplu, dacă cercetarea penală are ca obiect realizarea probațiilor judiciare, iar actele premergătoare stringerea de probe în vederea începerii urmăririi penale, cercetarea informativă de securitate își propune să clarifice „informații în legătură cu care există indicii temeinice de veridicitate“, ceea ce înseamnă adîncirea cunoașterii și documentarea acelor fapte pentru care organele noastre aplică, de obicei, măsuri preventive.

Pînă la apariția acestor instrucțiuni, reglementarea internă care aborda mai pe larg această metodă — cunoscută sub numele de anchetă informativă — era (și este) Programul de măsuri în acțiunea „ALFA“, cu regim însă limitat la anumite categorii de persoane (cetățeni români reveniți în țară după ce s-au stabilit ilegal în străinătate, au întîrziat la întoarcerea din exterior ori s-au repatriat).

Prin precizările din noile instrucțiuni privind investigarea oricărei persoane ce prezintă interes — desigur, în condițiile respectării unei metodologii la care ne vom referi în continuare —, cercetarea informativă

va contribui mult la creșterea eficienței activității de securitate în toate domeniile. Pentru aceasta însă, ea trebuie să se realizeze pe baza unei analize temeinice a datelor ce se dețin și a unui plan de acțiune concret, la obiect — nu neapărat scris. De exemplu, în cazul unor fugari înapoiți în patrie, nu se poate efectua o cercetare eficientă fără o temeinică documentare, întemeiată pe datele obținute în perioada cît aceștia au fost plecați din țară, sau fără o clarificare sub toate aspectele a faptelor și, respectiv, împrejurărilor în care au fost comise, indiferent dacă este vorba despre infracțiuni ori despre fapte contravenționale sau lipsite de relevanță juridică.

În acest mod s-a procedat cu doi fugari originari din județ, „expulzați“ în 1986 din R. F. Germania, chipurile, pentru comiterea unor fapte infracționale pe teritoriul unor state occidentale. Or, noi știam că respectivii peregrinaseră aproape doi ani prin diferite lagăre de „refugiați“ din unele țări capitaliste și deci nu puteau rămîne nebăgați în seamă fie de serviciile secrete ori de poliție, fie de organizațiile transfugilor români din aceste state.

Cercetați informativ pe baza unei temeinice documentări, cei în cauză au relatat că : 1) pe timpul aflării în străinătate, pentru a-și asigura existența, au săvîrșit fapte infracționale ; 2) ca urmare, au fost contactați de servicii de informații — sub acoperirea organelor de poliție — și, în schimbul exonerării de pedeapsă, au fost determinați să culegă și să furnizeze informații despre alți fugari români.

Intensificînd măsurile informativ-operative, însă, au fost obținute date care puneau în evidență faptul că, deși reale, declarațiile „oneștilor“ fugari erau menite să acopere acțiunile acestora de a scoate ilegal din țară un grup de persoane. În acest stadiu, trecîndu-se la documentarea activității lor de „asociere în vederea comiterii de infracțiuni“, cercetarea informativă a celor în cauză a conturat următoarea stare de fapt : 1) afirmația că erau „expulzați“ din R. F. Germania a fost doar un pretext ,o acoperire ; 2) prezența lor în țară avea drept scop : a) scoaterea ilegală a unor cetățeni români ; b) organizarea de acțiuni turbulente ; c) culegerea de informații și date din economie ; d) plecarea din nou în Occident .

În alte situații, cercetarea informativă este eficientă doar în măsura în care se dețin suficiente date și informații în baza cărora elementele investigate să fie determinate să facă relatări cu conținut de securitate.

Așa s-a procedat în cazul „Zoro“, care ,după ce fusese condamnat pentru fapte de drept comun, fiind cercetat informativ sub acoperirea organelor de miliție, a rezultat că : respectivul se afla în legătură cu un serviciu de spionaj din Europa occidentală ; avea misiunea de a culege informații pe linie de culte, să influențeze și determine pe unii intelec-

tuali să-și trădeze țara prin rămânerea ilegală în străinătate. Pentru finalizarea acestor obiective, a contractat o căsătorie fictivă în Băile Herculane, fapt ce-i facilita venirea repetată în țară ș.a.

Ca rezultat al acestor date concludente, „Zoro“ a fost declarat persoană indezirabilă.

De fiecare dată cercetarea informativă trebuie realizată respectând întru totul prevederile actelor normative și ordinelor de muncă, conștientizând proveniența datelor folosite și ținând seama atât de cerințele tacticii și metodicii de cercetare, cât și de personalitatea elementului cercetat.

Astfel, atunci când persoana investigată prezenta garanții — prin atitudinea și poziția adoptate — i s-a pus în vedere să păstreze secretul asupra „discuțiilor“ avute cu organele de securitate și, nu de puține ori, din rîndul unor astfel de elemente au fost realizate punctări de candidați la recrutare.

Încă o problemă de tactică : în situația faptelor ce necesită aplicarea unor măsuri preventive de securitate, s-a dovedit eficientă cercetarea concomitentă a mai multor persoane implicate într-o anumită cauză, diminuîndu-se simțitor posibilitatea acestora de a se pune de acord asupra datelor declarate. În acest mod procedăm frecvent în clarificarea cazurilor de trecere frauduloasă a frontierei de stat, în elucidarea cauzelor și împrejurărilor ce au generat anumite evenimente în economie, în stabilirea unor fapte de denigrare și colportaj din partea unor elemente cu antecedente politice ori penale ș.a.

În ceea ce privește realizarea cercetării informative, în activitatea noastră au predominat investigațiile directe și deschise, efectuate de cadre care-și declină calitatea de ofițer de securitate, iar când s-a recurs la acoperirea altor organe, acestea au fost, de regulă, de miliție, pașapoarte și grăniceri. De asemenea, au folosit cu rezultate bune investigația indirectă a unor persoane, cu sprijinul unor organe ale administrației de stat. De exemplu, în activitatea de identificare a unor autori de înscrisuri cu conținut necorespunzător, când s-a pus problema obținerii de probe de scris și de date suplimentare care să asigure cunoașterea multilaterală a persoanelor suspecte sub aspectul personalității, al sănătății, al situației sociale în general, prin Direcția județeană pentru probleme de muncă și ocrotire socială sau Centrul militar județean, au fost chemate mai multe persoane, printre care și cele vizate, în vederea completării unor chestionare ce includeau întrebări adecvate obținerii datelor necesare. Desigur, în fiecare caz, au fost utilizate legende viabile.

De aceea, consider că cercetarea informativă, ca metodă specifică de securitate, poate fi realizată prin mai multe forme și procedee, fapt care trebuie să stea în centrul atenției lucrătorilor și șefilor profesioniști, întrucît numai printr-o asigurare a diversității acestora se ajunge la sporirea eficienței muncii.

Contrainformații în sectoarele economice

Pornind de la considerentul — subliniat în repetate rînduri de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al partidului — că știința constituie factorul primordial al progresului contemporan, se impune ca și activitatea de contrainformații în sectoarele economice să aibă permanent la bază cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, scientizarea procesului de prevenire și combatere a fenomenului infracțional devenind o necesitate de strictă actualitate. În acest context, introducerea pe scară din ce în ce mai largă a unor metode și mijloace tehnico-științifice, majoritatea aparținînd criminalisticii — menite să servească la aflarea adevărului în procesul judiciar — este unanim admisă de către organele de procuratură, justiție, precum și de cele ale securității statului.

FOTODOCUMENTAREA MIJLOC ȘI METODĂ MODERNĂ SPECIFICĂ UTILIZATĂ ÎN PREVENIREA ȘI DOCUMENTAREA UNOR EVENIMENTE DEOSEBITE DIN SECTORUL ECONOMIC

Preluînd metodele de prevenire elaborate de tactica și tehnica criminalistică, prelucrîndu-le în lumina și pe baza generalizării practicii de cercetare a diferitelor categorii de evenimente și adaptîndu-le la particularitățile și necesitățile concrete ale muncii specifice, organele de contrainformații în sectoarele economice le utilizează în următoarele direcții :

— evidențierea și, prin aceasta, contribuirea la cunoașterea și înlăturarea cauzelor și condițiilor care au generat sau favorizat producerea unor evenimente sau comiterea de infracțiuni ce prejudiciază economia națională, propunîndu-se, totodată, măsuri de perfecționare a legislației în anumite domenii, care să vizeze reglementări juridice de natură să prevină apariția de împrejurări favorabile producerii unor evenimente sau săvîrșirii de infracțiuni ;

— asigurarea unui grad sporit de operativitate și eficiență în descoperirea și probarea faptelor penale, în identificarea și prinderea făptuitorilor.

Gama mijloacelor și metodelor tehnice criminalistice folosite în activitatea organelor de contrainformații în sectoarele economice este extrem de largă, în raport cu scopul urmărit și particularitățile pe care le prezintă fiecare eveniment sau faptă infracțională. Dintre acestea, menționăm: laboratoarele criminalistice mobile dotate cu aparatura necesară; trusele criminalistice; aparatura fotocinematografică; aparatura tehnică de înregistrare video și sonoră; detectoarele (de metale, de cadavre, cu radiații); portretul vorbit; fotogrammetria ș.a.

Explozia tehnico-științifică actuală a determinat o serie de mutații și pe planul criminalisticii, creînd multiple condiții pentru creșterea rolului acesteia în activitatea practică a organelor judiciare, implicit a aparatului de contrainformații în sectoarele economice. Urmarea firească a unei asemenea realități a fost pătrunderea tot mai accentuată a fotodocumentării, în sfera practicii, respectiv a fotografierii, filmării și, în ultima perioadă, a înregistrării video-magnetice.

Dacă în procesul cercetării la fața locului a evenimentelor suspecte a se constitui ca infracțiuni de competența organelor de contrainformații în sectoarele economice fotodocumentarea a fost întotdeauna prezentă — fotografiile, filmările, videofonogramele devenind mijloace materiale probatorii —, nu înseamnă cătuși de puțin că sfera aplicabilității ei s-a restrîns numai la asemenea situații; aportul ei esențial și-a găsit expresia și în următoarele domenii:

◆ Fundamentarea și argumentarea intervențiilor preventive la organele de partid și de stat competente, acestea vizînd înlăturarea unor stări de lucruri negative de natură a genera sau favoriza producerea unor evenimente cu urmări deosebite pentru economia națională, respectiv securitatea statului.

Astfel, în ultimii ani s-au prezentat factorilor responsabili din economie un număr însemnat de intervenții preventive însoțite de albume foto, planșele fotografice color ilustrînd sugestiv o serie de aspecte negative, cum ar fi: afectarea gravă și deprecierea unor însemnate cantități de mărfuri destinate exportului, datorită depozitării lor în condiții improprii; existența unor fenomene și stări de lucruri necorespunzătoare în cadrul Combinatului de Fibre Artificiale Brăila; persistența unor deficiențe în întreținerea și exploatarea utilajelor la Combinatul de Celuloză și Hirtie Drobeta-Turnu Severin; stări de pericol în cadrul Combinatului de Îngrășăminte Bacău, Întreprinderii „COLOROM“-Codlea ș.a.

◆ Imortalizarea în cadrul unor complexe acțiuni informative, cu sprijinul unităților speciale — a unor momente operative deosebite, documentîndu-se astfel activitatea infracțională a unor persoane; fotodocumentele realizate au devenit, în faza urmăririi penale, mijloace materiale de probă, conform prevederilor art. 94 Cod pr. pen.

◆ Fotocopiarea unor documentații tehnice cu caracter de noutate, obținute prin mijloace speciale, valorificate apoi în diferite sectoare productive.

◆ Completarea procesului-verbal de cercetare — în faza dinamică a cercetării la fața locului a evenimentelor — cu fotografii, filme și schițe, ca mijloace secundare de fixare a rezultatelor ei, în acest caz fotodocumentarea avînd un rol deosebit de important.

Activitatea de fotodocumentare prezintă o serie de caracteristici în raport cu natura și specificul evenimentului cercetat, astfel:

a) **În cazul incendiilor** ea permite să se descopere suficiente elemente — urme și obiecte — ce pot conduce la stabilirea cauzei producerii, a modului de declanșare și a consecințelor lui.

În situația unor incendii mai deosebite, cînd echipa de cercetare sosește în timpul desfășurării lor, este bine a se filma, înregistrîndu-se pe peliculă: culoarea și forța flăcărilor în momentul arderii; desimea și culoarea fumului; direcția și rapiditatea extinderii focului; evoluția, punctul maxim și involuția focului. Concomitent, se filmează principalele acțiuni de stingere a focului întreprinse de pompieri, pentru a se putea reconstitui cu precizie modificările survenite ca urmare a acțiunii lor. În secvențele următoare, după începerea cercetării propriu-zise la fața locului, se efectuează fotografii color vizînd — în ansamblu și în detaliu — focarul incendiului, obiectele care au putut constitui mijloace ale incendiului, poziția eventualelor victime și a obiectelor din imediata apropiere.

Este, de asemenea, absolut necesar ca în procesul fotodocumentării să se utilizeze peliculă color, deoarece, în funcție de culoarea unor substanțe — în anumite faze ale arderii sau ulterior —, acestea pot fi identificate ca eventuale surse ale incendiului, contribuindu-se astfel — uneori decisiv — la clarificarea cauzelor.

Semnificativ în sensul menționat este incendiul produs într-un vagon clasă tip suburban din compunerea unui tren de persoane, caz în care — pornindu-se de la examinarea atentă a fotografiilor color executate — s-a emis ipoteza că sursa incendiului a constituit-o prezența alcoolului etilic, care dă o culoare specifică la ardere — ipoteză finalmente confirmată, în sensul că incendiul s-a declanșat datorită transportării necorespunzătoare a acestei substanțe (în două damigene) de către un cetățean care călătorea în compartimentul respectiv;

b) **În cazul exploziilor**, în funcție de specificul și urmările produse, se impune o etapizare a realizării fotodocumentării. Astfel, atunci cînd evenimentul s-a declanșat în cadrul unei instalații, fotografierea sau filmarea (după caz) trebuie să însoțească fidel cercetarea — în fazele statică și dinamică — ilustrînd, pe detalii, cît mai exact urmele exploziei.

Evident că și în aceste cazuri este indicat a se folosi materiale fotosensibile color.

Pentru a ilustra cât mai elocvent elementul central al exploziei, urmele ce pot contribui la stabilirea genului de explozie și a mecanismului producerii ei — fotodocumentarea trebuie să fixeze și să redea următoarele caracteristici : focarul exploziei ; craterul acesteia ; eventuale urme — unelte și materiale folosite de artificieri dacă este cazul ; urme de exploziv ș.a. ; urmele de presiune ale exploziei ; schijele răspândite pe direcția de propagare a undei de șoc ; eventuale urme digitale pe diferite unelte ; urme de încălțăminte sau mijloace de transport descoperite pe căile de acces spre cîmpul evenimentului ;

c) **În cazul evenimentelor feroviare**, fotodocumentarea în scopul fixării aspectelor de la fața locului este o necesitate absolută, întrucît nevoia eliberării în scurt timp a zonei în vederea reluării traficului nu permite o cercetare îndelungată, iar pericolul de schimbare a situației de fapt, generat de operațiile de decongestionare a arterei feroviare impune fixarea cu rapiditate a fiecărei împrejurări și situații de fapt din cîmpul infracțional.

Așadar, în faza statică a cercetării la fața locului se vor immortaliza imagini ale întinderii locului faptei, prin fotografii-schiță și de orientare, în funcție de specificul producerii evenimentului. Tot în această fază se impune fixarea cu ajutorul filmului a aspectului general al aparatelor de bord ale locomotivei, precum și a detaliilor poziției fiecărui aparat.

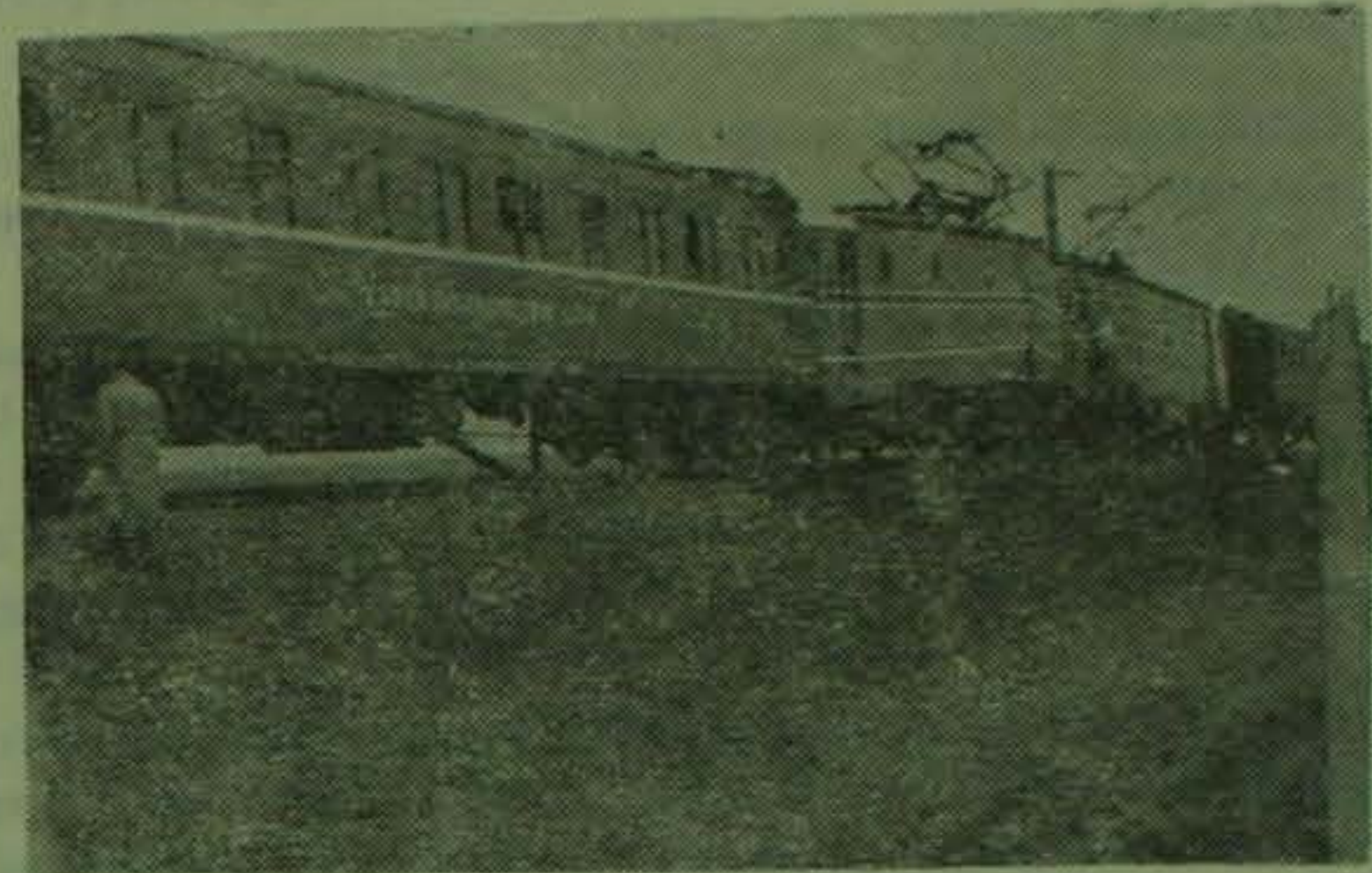
Un moment obligatoriu al fotodocumentării este cel al desigilării și scoaterii benzii vitezometrice, care indică viteza de deplasare și opririle trenului, din fotografii trebuind să rezulte, totodată, și starea sigiliului aplicat pe cutia benzii vitezometrice.

Dacă evenimentul feroviar s-a produs ca urmare a punerii unor obstacole pe firele liniei sau a schimbării poziției ori a indicațiilor aparatelor de semnalizare din teren, prin fotografiere sau filmare — după caz — se fixează cu minuțiozitate căile de acces și eventualele urme lăsate de încălțăminte sau de mijloacele de transport.

Prin fotodocumentare se vor înregistra și operațiile de degajare, întrucît sub părțile deraiate și distruse ale trenurilor se pot găsi o serie de obiecte care să facă posibilă demonstrarea cauzelor exacte ale producerii evenimentului cercetat ;

d) **În cazul evenimentelor miniere**, distrugerile produse în acest domeniu pot fi rezultatul incendiilor, exploziilor ori surpărilor de teren.

În minele în care este sesizat gaz grizu, operațiile de fotografiere sau filmare trebuie să se execute la lumina lămpilor speciale, folosite de mineri, pentru a se evita noi accidente. În astfel de situații este necesar

Vedere generală de la locul unui accident feroviar.

Avariile suferite de o locomotivă ca urmare a coliziunii.

a se mări timpul de expunere, lucru perfect realizabil, deoarece se fotografiază sau filmează, de regulă, obiecte statice.

Fotodocumentarea se execută în ordinea intrării și deplasării în zona cercetată, fixînd mai întii urmările în ansamblul lor, detaliînd, apoi, punctele deosebite și încheînd cu urmele și obiectele găsite, precum și cu împrejurimile locului cercetat;

e) **În cazul catastrofelor maritime și fluviale**, în realizarea fotodocumentării distingem două etape: fotofilmarea de suprafață; fotofilmarea subacvatică.

Fotodocumentarea de suprafață, avînd ca obiect determinarea limitelor locului evenimentului pe o suprafață mobilă fluidă atunci cînd nava sau obiectele plutitoare de pe navă au rămas la suprafața apei, nu ridică probleme deosebite față de cazurile anterioare, cu mențiunea că aparatura fotocinematografică se transportă la fața locului cu șalupele fluviale sau maritime.

Problemele deosebite se ridică în legătură cu fotofilmarea în cercetarea subacvatică. În faza dinamică a cercetării subacvatice, fotodocumentarea are un rol deosebit de important în fixarea detaliilor, cu atît mai mult cu cît organele de urmărire penală și specialiștii criminaliști nu pot percepe, de regulă, în mod direct situația locului faptei.

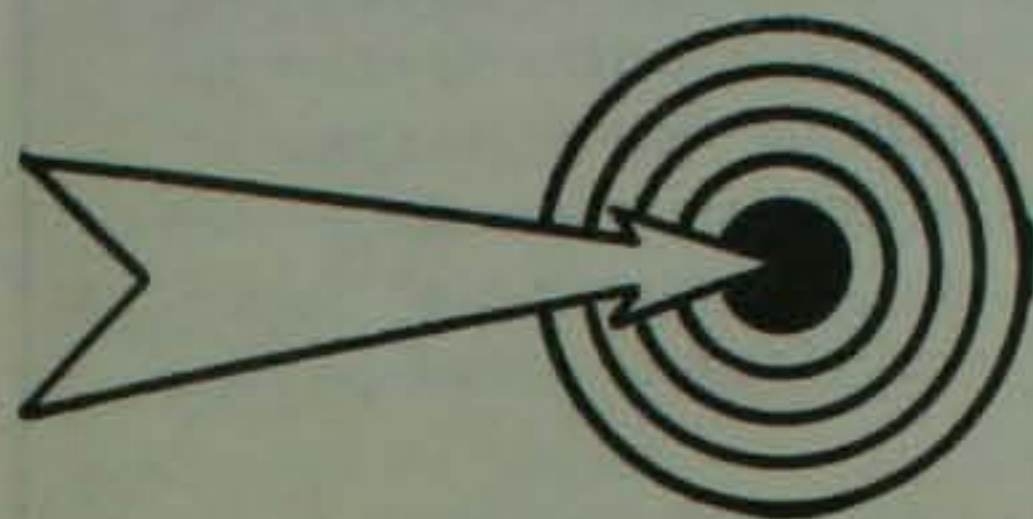
În asemenea împrejurări, după marcarea perimetrului subacvatic prin geamanduri sau jaloane, se acționează pe sectoare, din exterior spre locul unde se află epava, începînd cu obiectele din cîmpul cercetat, și continuînd cu epava — din exterior spre interior. O atenție deosebită se acordă fotofilmării activității de descoperire și ridicare a înscrisurilor (jurnalul de bord, registrul de mașini, registrul radiotelegrafistului, hărțile etc.) care prezintă o importanță deosebită în stabilirea modului cum s-au respectat regulile și instrucțiunile de navigație.

Desigur, tema abordată este mult mai complexă și necesită și multiple nuanțări; intrucît acestea sînt aspecte de pură specialitate ce țin, în cea mai mare parte, de competența criminaliștilor, considerăm că la nivelul de preocupare a ofițerilor de contrainformații în sectoarele economice este suficient și atît.

Important este însă să se înțeleagă că fotodocumentarea — în diversele ei modalități —, precum și metoda și tactica utilizării ei trebuie să se impună în activitatea lucrătorilor de securitate pe profil.

Lt. colonel Nicolae GIUVELEA
Căpitan Gabriel GEORGESCU

◎ Punct ochit — Punct lovit ◎ Punct ochit — Punct lovit ◎

„LOVITURILE“
CONTINUĂ...

Axioma — ne învață logica — este „un adevăr admis în general și acceptat ca real fără a fi demonstrat“. Unul dintre acestea este și faptul — în ultimii ani împins pînă la o cinică și ridicolă evidență — că anticomunismul, ridicat la politică de stat într-o serie de țări occidentale, și-a mobilizat cu disperare toate resursele — legale și ilegale — la o adevărată cruciadă împotriva popoarelor care luptă pentru pace, libertate, independență și suveranitate, vîrful de lance fiind îndreptat cu deosebire spre țările socialiste.

Din scenariile lui strategice nu este exclusă nici România, iar ca principală formă tactică este subversiunea, cu tot arsenalul ei clasic și modern — propagandă deșănțată, spionaj, diversiune ideologică, provocări, racolări, încercări de destabilizare a climatului politico-social, ingerințe în treburile interne ale statului ș.a.

Fără îndoială, din lipsă de o bază socială și politică internă, serviciile și oficinele de spionaj și de diversiune capitaliste, susținute material și politic de organisme sau organizații mai mult sau mai puțin oficiale, recurg tot mai intens la sprijinul organizațiilor reacționare din exterior, al transfugilor și trădătorilor, care, la rîndul lor, uzitînd felurite sloganuri și promisiuni pentru a-și realiza intențiile, caută să incite elementele înapoiate sau ostile din interior — majoritatea „foști“ sau descendenți ai acestora — la comiterea unor fapte de natură a aduce atingere, în orice mod, securității statului. Nu lipsesc din acest „joc“ nici diplomații-spioni sau diversioniști ai unor ambasade capitaliste acreditați la București.

Cu sprijinul oamenilor muncii însă — animați de patriotism și vigilență revoluționară —, organele noastre, acționând preventiv, sînt pregătite să depisteze, deçoace și neutralizeze — calificat și la timp — orice intenții ori tentative de acest fel. Lucru demonstrat, de altfel, nu demult, de Securitatea municipiului București, prin finalizarea cu rezultate operative — sub îndrumarea nemijlocită a conducerii Departamentului Securității Statului — a unuia din cele mai relevante cazuri pe linia celor relatate.

Iată pentru ce ne-am adresat tovarășului colonel GHEORGHE GORAN, locțiitor al șefului acestei unități, cu rugămintea de a ne prezenta succint concluziile și învățămintele necesare, modul cum a fost finalizată acțiunea cunoscută sub numele de cod „LOVITURA“.

Cit privește titlul articolului, acesta nu este ales întâmplător...

În conformitate cu ordinele conducerii Departamentului Securității Statului, aplicînd neabătut indicațiile și orientările permanente ale comandantului nostru suprem și pornind de la concluziile desprinse din evoluția situației operative pe raza Capitalei, una din direcțiile principale ale activității desfășurate în primul semestru al anului 1988 de Securitatea municipiului București a constituit-o cunoașterea și contracararea încercărilor reacționare din străinătate de a instiga unele elemente antisociale la activități ostile sub forma unor grupări sau organizații disidente. În acest sens, au fost descoperite mai multe tentative din partea unor astfel de elemente de a organiza așa-zise grupări politice, acțiuni de protest public cu mobilizarea unui număr însemnat de persoane, precum și „disidențe“, îndeosebi în sectoarele de artă, cultură ș.a.

Un exemplu care demonstrează în mod concludent amploarea, recrudescența și incisivitatea activităților de instigare și, de asemenea, existența reală a unor acțiuni concrete inițiate din exterior în vederea organizării în țara noastră a unei așa-zise opoziții îl constituie cazul „LOVITURA“.

În scopul evidențierii complexității situației operative actuale, a gradului de pericolozitate, a perfidiei și amplitudinii activităților ostile

României puse la cale din exterior, precum și al desprinderii de concluzii și învățăminte cu privire la modul cum trebuie să se acționeze pentru contracararea acestora în viitor, voi prezenta câteva aspecte privind cazul respectiv.

Unitatea noastră l-a urmărit informativ, de mai mulți ani, pe „Panait“, în vîrstă de 70 ani, inginer pensionar, fost șef de cuib cu o intensă activitate legionară, iar din toamna anului 1944 membru în conducerea tineretului țărănist pe țară, condamnat la 20 de ani închisoare pentru uneltire contra ordinii sociale și complot.

Din măsurile specifice întreprinse de organele noastre au rezultat următoarele aspecte importante :

1. În ultima perioadă „Panait“ manifesta o preocupare susținută în direcția reactivizării unor foste căpetenii legionare, țărăniste și liberale, în vederea constituirii unei „opoziiții“ și a recunoașterii lui în străinătate drept „conducător“ al acesteia ;

2. Cadre de informații de la Ambasada S.U.A. la București au încercat în mai multe rînduri să intre în legătură directă cu „Panait“ ; nerealizînd însă acest obiectiv, l-au sprijinit efectiv — pe alte căi — să scoată din țară materiale cu conținut denigrator la adresa sistemului nostru politic, transmise ulterior și la postul de radio „Europa liberă“ ;

3. Serviciul de spionaj american — prin intermediul cadrelor și agenților săi — i-a mijlocit lui „Panait“ legătura cu „Roman“ — cunoscut lider al unei organizații reacționare a românilor din străinătate cu sediul la Londra, antrenat într-o vastă campanie subversivă împotriva României socialiste ;

4. Prin diferite canale și mijloace ilegale, „Roman“ l-a încurajat și instigat pe „Panait“ să-și intensifice acțiunile ostile de „organizare a opoziției“, promițîndu-i în acest scop tot sprijinul, inclusiv ajutor financiar ;

5. Ca urmare a unui complex de măsuri informativ-operative de contracarare, serviciul de informații american, neputînd să intre în contact direct cu „Panait“, a încercat — fără succes însă — să implice în acțiune cadrele de spionaj de la Ambasada Marii Britanii la București ;

6. Pentru realizarea „programului său“, în primul rînd de contactare a lui „Panait“, „Roman“ a recurs în cele din urmă la trimiterea în țară, în calitate de emisar, a nurorii sale „Sanda“.

Din acest moment, sub un strict control de securitate, acțiunea a avut următoarea desfășurare :

— venită în Capitală, nora lui „Roman“ a luat legătura cu „Panait“, căruia i-a transmis parole și numele persoanelor de la care respectivul urma să preia sume de bani trimise de „Roman“ în scopul finanțării acțiunilor de „opozitie“ și, de asemenea, o parolă de recunoaștere și numele a doi diplomați de la Ambasada Marii Britanii la București, prin intermediul cărora trebuia să transmită în exterior date și informații cu conținut ostil, denigrator la adresa țării noastre;

— dând curs instrucțiunilor primite, „Panait“ a implicat în acțiune mai multe elemente din rîndul fostei burghezii cu legături personale sau rude în diverse țări occidentale, ori cu posibilități de deplasare frecventă, sub diverse motive, în străinătate;

— „Roman“ a aranjat ca mama nurorii sale să vîndă o vilă pe care o poseda în București, iar suma obținută să fie distribuită persoanelor ce urmau să se prezinte la ea cu parole stabilite;

— potrivit indicațiilor lui „Roman“, banii respectivi erau destinați:

- a) finanțării acțiunilor dușmănoase organizate de „Panait“ și de alte elemente;
- b) subvenționării unor activități ilegale pe linie de culte — secte;
- c) creării de „opozanți“, mai ales din rîndul tineretului.

Analizînd temeinic toate aceste elemente, s-a ajuns la concluzia că ne aflăm în fața unor acțiuni ale emigrației reacționare — susținute și dirijate de serviciile de informații american și englez — de constituire și subvenționare a unei așa-zise opoziții, precum și a unui canal prin care să se transmită în exterior date și informații de propagandă împotriva țării noastre, în vederea dezinformării și manipulării atît a opiniei publice mondiale, cît și a ascultătorilor din România ai posturilor de radio reacționare occidentale.

În acest stadiu, obiectivele prioritare ale acțiunii „Lovitura“ au constat în:

- a) interceptarea canalelor ce urmau a fi create și folosirea lor în scopul dejucării planurilor de finanțare a acțiunilor ostile preconizate și transmitere în exterior de date și informații cu caracter propagandistic antiromănesc;
- b) curmarea activității dușmănoase desfășurate de „Panait“ împotriva ordinii de stat și de drept din țara noastră;
- c) descurajarea diplomaților — spioni americani și englezi angrenați în activități potrivnice statului român;

d) compromiterea și descurajarea lui „Roman“ și a celorlalte elemente ostile din emigrația reacționară.

Pentru realizarea sarcinilor stabilite, stăpînirea în continuare a situației operative și dirijarea evoluției cazului în sensul dorit de noi, a fost desfășurată o amplă activitate informativ-operativă cu sprijinul tuturor unităților speciale, iar pe anumite momente operative, conlucrîndu-se efectiv cu direcțiile I, a III-a și Securitatea județului Cluj.

În acest scop: au fost recrutate și infiltrate în caz persoane cu calități reale pentru munca informativă, aflate în intimitatea lui „Panait“ și a altor elemente urmărite; s-a acționat complex cu mijloace speciale — fixe și mobile — și s-a folosit eficient filajul; s-a asigurat o supraveghere strictă a activității elementelor din fosta conducere a P.N.T. aflate în anturajul lui „Panait“; prin măsuri combinate diversificate, s-a acționat pentru dezinformarea și derutarea acestora; cadrele din conducerea comunității au fost permanent angajate nemijlocit în lucrarea cazului, iar colectivul de ofițeri angrenat în acțiune s-a implicat cu profesionalism și conștiinciozitate în realizarea sarcinilor; s-a asigurat deplina conspirativitate asupra derulării măsurilor și acțiunilor întreprinse; a fost, de asemenea, informată permanent conducerea Departamentului, primindu-se, de fiecare dată, indicații prețioase privind modul de acțiune în continuare.

Ca urmare a acestor măsuri, „Lovitura“ s-a derulat astfel:

[1] Prin realizarea unui complex de măsuri combinate, s-a asigurat preluarea de la persoanele indicate de „Roman“ a sumei de 250.000 lei destinată lui „Panait“, căruia i s-a creat convingerea că banii erau depozitați într-un loc sigur, fiind la dispoziția sa.

[2] S-a organizat prinderea în flagrant și reținerea pentru cercetări — în condiții care să asigure conspirarea măsurilor luate de organele de securitate față de „Roman“ și legăturile sale din țară — a unui legionar din Cluj-Napoca ce ridicase, pe bază de parolă, suma de 200.000 lei, destinată subvenționării activității ostile a unor elemente de pe raza județului Cluj, finanțării activității religioase ilegale desfășurate pe linia cultului greco-catolic și creării unui depozit financiar ce urma a fi folosit la indicația lui „Roman“ (foto 1).

(De menționat că legionarul respectiv a fost invitat de „Roman“ în vara anului 1987 în Franța, punîndu-i la dispoziție și suma de 500 \$ pentru deplasare, unde a fost instruit personal de acesta cu privire la ce avea de făcut și asupra modului cum să procedeze).

[3] A fost identificat și reținut un alt individ din București, vechi colaborator al organelor de informații engleze, fost condamnat pentru transmiterea de secrete în favoarea acestora, care a primit suma de

Foto 1

700.000 lei, pe cecuri cu parolă la purtător, ce urma să fie folosită tot la indicația lui „Roman“ în scopul subvenționării unor elemente sau grupuri de așa-zisi „opozanți“ (foto 2).

Foto 2

Stabilindu-se că numai în ultimii trei ani acesta a primit de la așa-zise „rude“ din Anglia peste 100.000 \$, a comercializat 12 autoturisme

„Dacia“ și două apartamente cumpărate pe valută și a făcut speculă cu obiecte de proveniență străină, respectivul a fost obligat la plata sumei de 70.000 \$, aceasta reprezentând recuperarea prejudiciilor produse prin operațiuni valutare ilegale.

[4] Pentru lichidarea canalului cu exteriorul organizat de „Roman“ prin intermediul celor două ambasade, s-a asigurat ca persoanele trimise de „Panait“ la ambasada engleză să acționeze conform celor dorite de

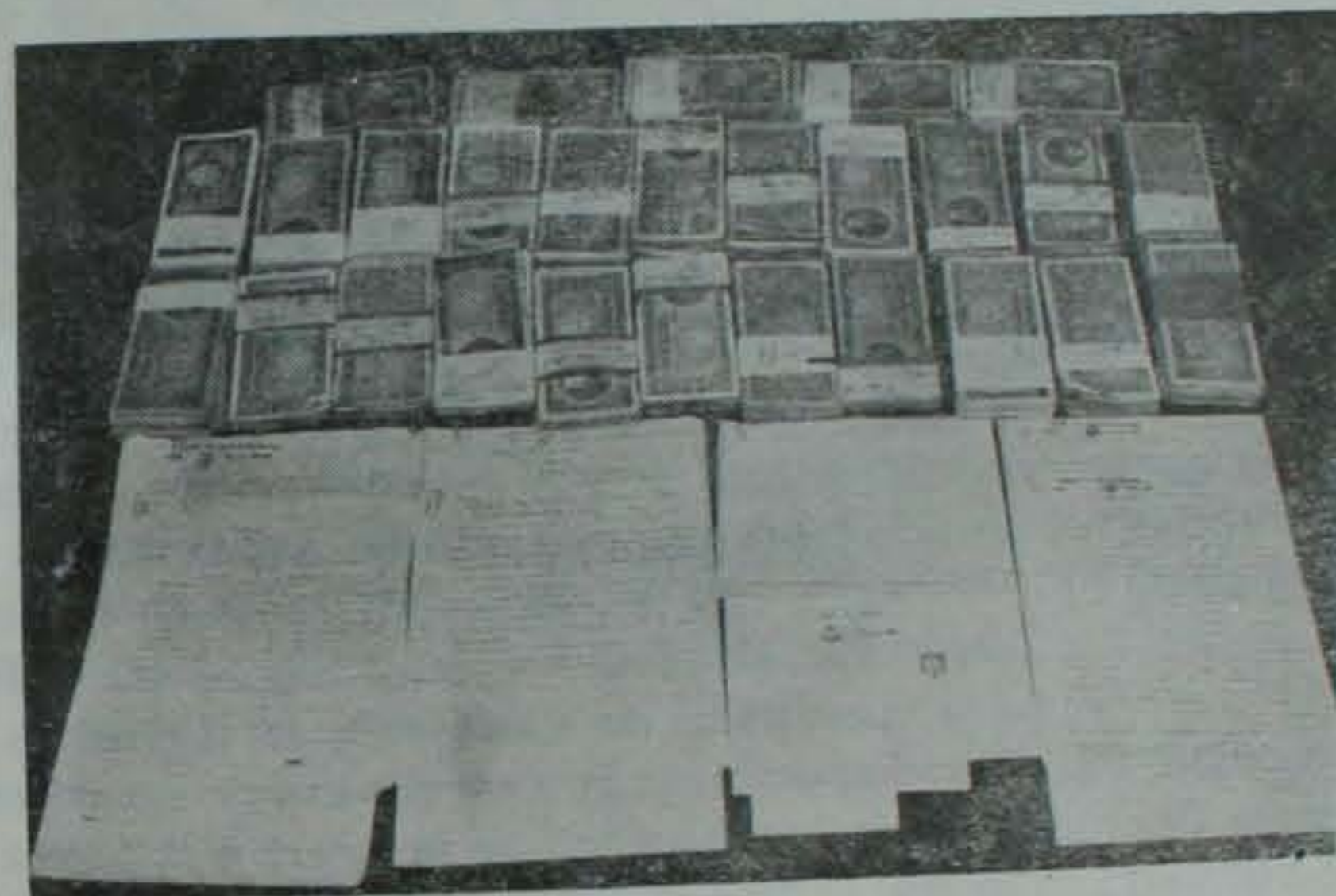

Foto 3

organele noastre. Astfel, contactînd în mai multe rânduri diplomați-spi-
oni din cadrul acesteia, ele au fost instruite de respectivii și asupra mo-
dului cum să realizeze transmiterea în străinătate a informațiilor.

O atenție deosebită s-a acordat documentării activității îndreptate
împotriva statului nostru desfășurată de diplomații englezi și americani.
În acest sens, s-a organizat și prinderea în flagrant a unui element, care,
pe baza celor convenite cu diplomații englezi, se deplasa la domiciliul
unuia din ei pentru a-i înmîna o scrisoare cu conținut profund dușmănos,
redactată de „Panait“ și adresată lui „Roman“ și posturilor de radio reac-
ționare. În momentul flagrantului, s-au găsit asupra infractorului scri-
soarea și o notiță cu adresa diplomatului, scrisă personal de acesta (foto 3).

[5] În vederea finalizării pe ansamblu a acțiunii, s-a organizat re-
ținerea în flagrant a lui „Panait“ și anume în momentul cînd prelua o
parte din suma de bani trimisă de „Roman“.

Toate datele obținute în procesul urmăririi informative au fost confirmate în cursul anchetei efectuate împreună cu Direcția Cercetări Penale. Combinațiile informativ-operative și probele administrate în cauză au determinat elementele implicate, inclusiv pe „Panait“, să recunoască în totalitate faptele săvârșite. Cele mai importante momente ale acțiunii au fost documentate prin fotofilmare și acte procedurale, acordându-se o grijă deosebită conspirării surselor folosite.

Pe tot cursul desfășurării acțiunii, un rol important l-a avut buna conlucrare cu direcțiile I, a III-a, a VI-a și Unitatea Specială „T“, care au contribuit calificat la realizarea sarcinilor specifice.

Materialele descoperite și ridicate în cursul cercetării au oferit noi date și mijloace de probă concludente pe linia documentării și demascării acțiunilor organizate de „Roman“ cu sprijin englez și american, a legăturilor existente între fostele vîrfuri ale P.N.T. și elementele din organizația legionară cu oficiile diplomatice ale S.U.A. și Angliei la București.

Ca urmare a unei bune documentări : a) asupra lui „Panait“ și a celorlalte elemente implicate a fost pusă în mișcare acțiunea penală pentru săvîrșirea infracțiunii de trădare, prevăzută și sancționată de art. 157 alin. 2 Cod penal ; b) întreaga sumă în valoare de peste un milion de lei pusă de „Roman“ la dispoziția elementelor implicate în caz a fost confiscată ; c) s-a realizat o operațiune de aport valutar special în valoare de 70.000 dolari S.U.A., iar imobilul prin a cărui vînzare s-a procurat suma destinată finanțării acțiunilor dușmănoase urmează a fi trecut în proprietatea statului ; d) în caz au fost cercetate și alte elemente ostile ce au deținut funcții de conducere în P.N.T., care aveau cunoștință de acțiunile lui „Roman“ și urmau să beneficieze de o parte din sumele puse la dispoziție de acesta ; e) s-a reușit crearea de disensiuni între „Panait“ și anturajul său, compromiterea și izolarea totală a acestuia.

Măsurile de control ulterioare asupra întregului grup confirmă eficacitatea acțiunii, aceștia evitînd orice contact între ei, abținîndu-se de la orice manifestare care ar putea fi interpretată de autorități ca antisocială.

S-a asigurat conspirarea deplină a surselor folosite, suspiciunile cu privire la modul cum organele de securitate au fost informate asupra acțiunilor puse la cale de „Roman“, „Panait“ și ceilalți fiind canalizate către unele din elementele principale implicate în caz. S-a acreditat ideea că, în bună măsură, situația respectivă a fost generată de greșelile comise de „Roman“, în rîndul lor apreciîndu-se că el este vinovat de compromiterea politică a ultimilor reprezentanți ai P.N.T. și anume prin angajarea lor în activități de spionaj-trădare.

În continuare, se acționează pentru compromiterea și descurajarea pe mai departe a lui „Roman“ și a altor elemente din emigrația reacționară, precum și pentru adîncirea dezbinării dintre diferite grupuri și elemente din cadrul acesteia.

În acțiune vor fi folosite și unele din persoanele implicate de „Roman“ în caz, ele urmînd să contribuie la transmiterea în exterior a unor versiuni de dezinformare și contrapropagandă.

În concluzie, acțiunea demonstrează cu forța probelor concludente că, atunci cînd se desfășoară o activitate responsabilă, cu un înalt spirit de angajare și discernămint, bazată pe folosirea judicioasă a celor mai adecvate forme și metode de muncă, se pot obține rezultate corespunzătoare. Toate acestea trebuie să ne încurajeze la o muncă tot mai îndrăzneată și creatoare, eficientă, pentru o soluționare calificată și a altor cazuri nu mai puțin periculoase.

Strada CASTANILOR 33

Trecătorii care poposesc pentru puțin timp în orașul B. rămân impresionați de farmecul aparte al aleilor străjuite de castani, ce îmbracă în verdeață cocheta localitate de la poalele Carpaților. Chiar dacă astăzi urbea s-a schimbat, pulsind frenetic prin coșurile fabricilor și uruitul macaralelor ce domină blocurile în construcție, din orice parte ai privi, te frapază liniștita simetrie a castanilor.

Pe o stradă lăturalnică a orașului, zi de zi, se plimbă un bătrîn cu ținută impunătoare, al cărui mers vioi îl trădează pe militarul aflat la pensie. Ajuns în fața unei case, se oprește câteva clipe și o privește îndelung. Se pare că imaginea îi răscolește puternic amintirile, căci pe fruntea bătrînului apare o cută. Continuă să meargă pe alei încruntat, gînditor, oarecum neliniștit.

... Toamnă tîrzie a anului 195... În biroul colonelului L. Vâlcan, ofițerii de securitate așteptau încordați venirea șefului. Fuseseră convocați cu puțin timp înainte și făceau tot felul de supoziții asupra motivului alertei.

Frînele unei mașini scrișniră în fața clădirii, iar după câteva momente colonelul intră în încăpere. Se așeză la birou și zise :

— Îmi pare rău, tovarăși, că v-am adus la sediu pe ploaia asta, dar... Scoase din servietă un material și începu să citească : „Organele de securitate au luat în atenție pe cetățeanul străin Vascos Papanicolau, marinar pe vasul comercial „Calypso“, care vine frecvent în portul Constanța, unde ancorează, de regulă, pentru câteva zile. Recent, s-a întîlnit într-un parc din apropierea portului cu un anume Jean Cassian, din orașul nostru, cu care a făcut schimburi suspecte de materiale, iar după despărțire cei doi s-au autoverificat, spre a se convinge că nu sînt urmăriți“.

Terminînd lectura materialului, Vâlcan continuă : — „În cursul după-amiezii s-au făcut câteva investigații în oraș în legătură cu Jean Cassian. Am aflat că a fost ofițer în armată, fiind trecut în rezervă în anul 1945. Se pare că a făcut o specializare de cîțiva ani în Germania, pe cînd era ofițer activ. Este o persoană retrasă, ursuză în relațiile cu vecinii, mai ales de cînd i-a decedat soția. Uneori dispare de acasă cîte o zi, două, fără să spună nimănui unde pleacă“. Ridicîndu-se de pe scaun, Vâlcan își aprinse o țigară și începu să se plimbe prin cameră. „Pentru clarificarea cazului — zise — va trebui să avem în vedere că în împrejurimile orașului nostru sînt câteva obiective militare importante care, fără doar și poate, nu-i sînt indiferente. Trebuie să aflăm ce-l interesează și, apoi,

prin cine ar putea culege informații“. După cîteva clipe, colonelul reluă : „Iată de ce v-am stricat seara, tovarăși. Fiind vorba de o situație mai deosebită, m-am gîndit că cel mai bun lucru ar fi să ne ocupăm îndeaproape de acest individ, care mi se pare suspect“.

În final, ofițerii conturară un plan de acțiune, împărțindu-și sarcinile, între care realizarea unei supravegheri atente a lui Cassian și identificarea persoanelor care-i puteau furniza datele solicitate de marinarul străin.

★

Încă de a doua zi, începu o activitate intensă, într-un ritm alert. După o săptămînă, locotenentul V. Dragomir raportă colonelului că J. Cassian s-a întîlnit în „Parcul tineretului“ cu un individ ; acesta i-a predat un pachet, după care s-au despărțit și au ieșit din zonă, verificîndu-se tot timpul. Legătura fu identificată în persoana maiorului Andrei Vasiliu, șef de stat-major la unitatea specială de aviație din apropierea orașului B.

Crezînd că au prins firul cazului, ofițerii începură verificările. Stabilecî că maiorul provenea dintr-o familie de oameni simpli. După terminarea liceului, intrase în Școala militară de ofițeri de aviație, pe care o absolvise în 1943, cu gradul de sublocotenent. Încă din anul 1940 a participat la activitatea tinerilor comuniști din oraș, iar în 1942 a fost primit în rîndurile membrilor de partid, fiind angrenat la numeroase acțiuni antihitleriste, la care a răspuns cu atașament și abnegație.

După război, a activat ca locțiitor politic la cîteva unități militare, revenind, de cîțiva ani, în orașul natal, unde a fost numit șef de stat-major la acea unitate de aviație. Locuia singur pe strada Castanilor, la numărul 33, și se bucura de stima și simpatia vecinilor, care-l caracterizau drept un om serios și liniștit. În urmă cu cîteva luni, avusese un accident de motocicletă, destul de grav, însă reușise să depășească acest moment dificil.

Pe măsură ce stabilea noi elemente despre maiorul de aviație, Vâlcan înțelegea că se afla pe o pistă greșită. Începură să fie reanalizate toate relațiile lui Cassian, dar nu fu obținut nici un fel de rezultat concret.

Și totuși, după o nouă întîlnire cu maiorul, Cassian se deplasă iarăși la Constanța, unde făcu alt schimb de materiale cu marinarul de pe nava „Calypso“.

Simțînd că a intrat în impas, colonelul ordonă să fie reluate verificările asupra lui A. Vasiliu. Ofițerii de securitate începură o muncă aridă, cel mai adesea anostă, de studiere a materialelor din arhive. Aveau să fie investigate zeci de persoane, controlate date și documente și, în cele din urmă, se conturară cîteva elemente revelatoare.

În sinteză, se stabili că, în anul 1922, Maria Vasiliu a dat naștere gemenilor Andrei și Sorin. Bine dotați intelectual, cei doi frați au urmat fără probleme liceul, după care, la inițiativa tatălui, s-au înscris la Școala militară de ofițeri de aviație, pe care au absolvit-o în 1943.

De origine modestă, fără venituri deosebite, cei doi au avut de suportat destule privațiuni, însă dragostea firească și sprijinul reciproc i-au ajutat să răzbată prin jungla acelor timpuri. În ultimii ani de studiu, între cei doi frați a intervenit, brusc, o ruptură. În timp ce Andrei se atașa tot mai mult de colegii cu orientare comunistă și participa cu ardore la acțiunile acestora, Sorin se alăturase mișcării legionare, ce începea să se propage în rândul unor tineri dezorientați ai anilor '40.

La izbucnirea războiului, Andrei a rămas în orașul B., repartizat la o unitate de apărare antiaeriană, în timp ce Sorin, la cererea sa, a plecat pe frontul de răsărit, ca pilot pe un avion de vânătoare. Din depozițiile unor colegi ai acestuia, s-a stabilit că Sorin intrase în relații apropiate cu ofițerii germani, fiind văzut adesea în compania maiorului Karl von Bülow, atașatul Abwehr-ului la Legația germană din București.

În primăvara anului 1944, o nenorocire s-a abătut asupra familiei Vasiliu: au fost anunțați că, într-o luptă la Cotul Donului, avionul pilotat de Sorin a fost doborât, iar acesta și-a pierdut viața. În cimitirul orașului, zdrobiți de durere, părinții priveau neputincioși pământul ce-l înghițea pe frumosul lor fiu, din care nu mai rămăsese decât o mână de oseminte.

Marcată profund de dispariția fiului, Maria Vasiliu s-a prăpădit și ea după puțin timp. Ștefan Vasiliu, tatăl, a mai rezistat câțiva ani acestor șocuri, apoi s-a stins și el într-un spital din oraș.

Recitind materialul referitor la tragicul destin al familiei Vasiliu, în mintea colonelului Vâlcan începea să se contureze o idee, care-l obsedase toată dimineața.

Telefonă doctorului care-l tratase pe Andrei Vasiliu după accidentul suferit cu câteva luni în urmă. Discută cu acesta despre simptomele bolii, despre starea de amnezie care se declanșase după accident, rugându-l în final să păstreze discreția convorbirii avute.

În birou era o atmosferă încărcată. După ce le spusese temeiurile bănuielilor sale despre falsa identitate a lui Andrei Vasiliu, ofițerii îl asaltau pe colonel cu propuneri, variante și supoziții de tot felul.

L. Vâlcan le ceru să facă puțină liniște și zise:

— În stadiul actual, nu mai avem nevoie de soluții teoretice. Trebuie înainte de toate, să găsim o metodă simplă prin care să ne convingem de adevărata identitate a maiorului. De aceea, v-am chemat și aștept propuneri...

După câteva clipe, unul din ofițeri se ridică și spuse:

— Tovarășe colonel, din materialele pe care le deținem rezultă că prin anul 1943 Sorin Vasiliu a fost implicat într-un act de violență comis asupra unui profesor evreu din orașul nostru. Organele de ordine i-au reținut pe participanți și i-au amprentat, însă nu s-a dat curs procesului intentat împotriva lor. Cu puțin noroc, cred că s-ar putea găsi în arhivele Serviciului Judiciar impresiunile papilare ale adevăratului Sorin, pe care le putem compara cu cele ale persoanei care se dă drept Andrei. Aceasta ar putea fi una din soluțiile problemei...

Colonelul zîmbi și aprecie ca bună ideea ofițerului.

A doua zi, după îndelungi căutări în arhivele judiciare, au fost identificate impresiunile papilare ale sublocotenentului de aviație Sorin Vasiliu.

În aceeași zi, maiorul Andrei Vasiliu primise invitația doctorului de a veni la o consultație, după accidentul suferit. Au avut o convorbire agreabilă. După ce-l servi pe ofițer cu cafea și apă minerală, doctorul aprecie evoluția pozitivă a stării sănătății sale. La câteva ore după plecarea sa, ceașca de cafea și paharul de apă minerală se aflau pe biroul colonelului Vâlcan.

Analizele de laborator confirmară identitatea celor două desene papilare. Ofițerii nu mai aveau nici o îndoială: Sorin... trăia și substituise identitatea fratelui său, Andrei.

★

În perioada imediat următoare, colonelul Vâlcan începu un adevărat joc cu falsul Andrei Vasiliu.

Pe adresa unității de aviație începură să sosească „documente” de mare importanță. Spionul infiltrat în statul-major fu „intoxicat” cu planuri de mobilizare ale unor unități militare din zonă, noi coduri de legătură radio și alte asemenea „prețioase” documente secrete.

Întilnirile falsului maior cu Jean Cassian se-ndesiră. Acesta, la rîndul său, își contacta în repetate rînduri legătura din Constanța, care, printre altele, îi transmitea mulțumiri din partea patronilor din Occident.

Cînd aprecie că jocul nu mai putea continua, colonelul Vâlcan ordonă curmarea activității rețelei de spionaj Vasiliu—Cassian.

Era vară. Într-un parc din orașul Constanța, fură prinși în flagrant și arestați Vascos Papanicolau și Jean Cassian, în momentul cînd făceau un schimb de materiale cu conținut de spionaj. În aceeași zi, în orașul B. a fost arestat și Sorin Vasiliu, alias Andrei, în timp ce se întorcea acasă de la unitatea unde reușise să se infiltreze.

La domiciliile respectivilor s-au găsit documente și obiecte care atestau fără tăgadă preocuparea de culegere de informații secrete din România în vederea transmiterii lor unor servicii de spionaj străine.

Declarație

Subsemnatul Jean Cassian, născut în declar următoarele :

Între anii 1936—1938, pe cînd eram încă ofițer activ, am fost trimis la specializare în Germania. Acolo, prin cîțiva camarazi care-mi cunoșteau sentimentele filogermane, l-am cunoscut pe căpitanul Karl von Bülow, de la Abwehr.

După ce mi-a testat convingerile politice, von Bülow mi-a propus să-l sprijin în culegerea de informații, asigurîndu-mă că o alianță cu Germania era singura și cea mai bună soluție de urmat pentru țara mea. Am acceptat propunerea ofițerului german, care m-a pregătît apoi după toate regulile muncii de spionaj.

Reîntors în țară, printr-o legătură stabilită de comun acord, le-am furnizat o serie de informații despre potențialul militar românesc și starea de spirit din rîndul ofițerilor noștri. Mai tîrziu, prin anii 1942—1943, cînd devenisem deja aliați, i-am ținut la curent cu poziția unor ofițeri din armata română față de Reich-ul nazist.

După înfringerea Germaniei, am crezut că m-au uitat și legătura noastră s-a întrerupt. În vara anului trecut, am primit însă o scrisoare cu codul stabilit, prin care îmi cerea să mă deplasez la Constanța, unde urma să intîlnesc un marinar de pe nava „Calypso“. Am reluat, astfel, contactele cu von Bülow, dar l-am avertizat că nu-i mai pot furniza informații militare, eu fiind scos din armată.

După cîtva timp, mi-a solicitat prin legătura noastră să identific un anume Andrei Vasiliu din strada Castanilor nr. 33, care ar fi ofițer de aviație. M-am deplasat în zonă și am discutat cu cîțiva vecini care mi-au confirmat existența acestuia. Apoi, frecventînd unele restaurante din oraș, am aflat de la doi subofițeri că individul are o funcție importantă la unitatea specială de aviație din apropierea localității.

Am transmis informațiile obținute și după cîteva luni am primit ordin să-l contactez pe maiorul Andrei Vasiliu, cu care am convenit ulterior asupra unor modalități conspirative de luare a legăturii. De la acesta, am primit în mai multe rînduri o serie de informații secrete cu caracter militar, pe care le-am fotocopiat și le-am trimis mai departe, prin marinarul de pe vasul „Calypso“.

În legătură cu obiectele găsite cu ocazia percheziției domiciliare, recunosc că aparatura radio și foto mi-a fost adusă de Vascos Papanicolau, pentru activități de spionaj.

Mai declar că bijuteriile ridicate le-am primit tot prin intermediul marinarului străin, care m-a asigurat și de existența sumei de 20.000 do-

lari, depusă în contul meu la o bancă din Occident, bani pe care intenționeam să-i ridic după ce reușeam să ies din țară.

Declarație

Subsemnatul Sorin Vasiliu, născut declar următoarele :

Încă din perioada cînd îmi efectuam studiile superioare, împreună cu cîțiva colegi am aderat la mișcarea legionară, iar în anul 1942, fără știrea părinților ori a fratelui meu, m-am înscris în organizația clandestină „Garda de fier“, a cărei platformă se identifica cu convingerile mele politice de dreapta.

După absolvirea Școlii militare de aviație, intervenind o ruptură iremediabilă între mine și fratele meu, care se apropia de comuniști, am început să caut compania ofițerilor germani dislocați în România pentru frontul de răsărit.

În acea conjunctură, l-am cunoscut și pe maiorul von Bülow, într-un cabaret din capitală. De la început m-a impresionat prestația acestui ofițer, care m-a cucerit ulterior prin nonșalanța cu care aborda orice problemă, fie ea politică, filozofică, militară etc.

Fidel convingerilor mele politice, am solicitat să fiu trimis pe front și am participat ca pilot de vînătoare la numeroase acțiuni pe teritoriul sovietic.

În primăvara anului 1944, în timp ce mă aflam într-o scurtă permisie, l-am reîntîlnit pe von Bülow, care începuse să-și manifeste serioase rezerve asupra invincibilității armatei germane și aprecia că războiul este pierdut. Compătimitor mi-a sugerat ce mă aștepta după intrarea aliaților în țară, el știindu-mă membru al organizației legionare. În conținutul acestei discuții, mi-a propus să dispar din România, zicîndu-mi că, decît să mor pe front, eram mai util în altă parte, căci războaiele nu se termină niciodată . . .

În cele din urmă, am acceptat, speriat de spectrul unor eventuale represalii în cazul venirii la putere a comuniștilor. După plecarea mea din țară, am aflat de la maior că Abwehr-ul a înscenat un accident, sacrificînd chiar un pilot român, care a sărit în aer cu avionul meu, pentru a conspira, astfel, dispariția locotenentului Sorin Vasiliu.

Odată ajuns în Germania, am urmat cursurile unei școli speciale de spionaj, unde am învățat de toate, dar, mai ales, să fiu detașat de orice sentiment, să pot ucide cu sînge rece, atunci cînd viața ori interesele îmi sînt puse în pericol.

După victoria aliaților, școala noastră s-a desființat, iar elevii au fost împrăștiți în mai multe țări din Europa occidentală.

Au trecut cîțiva ani de acalmie în care credeam că nu voi mai fi de nici un folos. Însă, în primăvara acestui an, von Bülow s-a deplasat în orașul unde locuiam și, după ce m-a pus la curent cu decesul părinților și situația actuală a fratelui meu, mi-a propus să plec în România. Mi-a explicat în detaliu planul acțiunii preconizate, cu care am fost de acord, mai ales că reușita misiunii mele era condiționată de o substanțială recompensă.

După o pregătire minuțioasă, în luna august am fost parașutat în munții din apropierea orașului natal, iar în seara zilei următoare am ajuns fără probleme acasă. Ferindu-mă să nu fiu văzut de vecini, am sărit gardul și am bătut la geam.

Perplex, îngrozit, apoi mirat, Andrei m-a poftit în casă.

După ce i-am îndrugat la repezeală că vin dintr-un lagăr din Răsărit, unde am fost luat prizonier, și-a manifestat zgomotos bucuria că mă vede în carne și oase.

În conformitate cu planul stabilit, în aceeași noapte, mi-am ucis fratele și l-am îngropat în spatele casei.

În dimineața următoare, îmbrăcat în ținuta maiorului de aviație, am plecat cu motocicleta acestuia și, la ieșirea din oraș, am simulat un accident, intrînd cu viteză într-un copac.

Accidentul s-a soldat cu cîteva fracturi și mai multe contuzii la cap, prin care i-am convins pe toți, inclusiv pe doctor, că am suferit o amnezie gravă, nemaiputînd recunoaște pe nimeni.

Apoi am profitat de situație și am început să „recunosc” pe parcurs colegii, prietenii și celelalte persoane din anturajul maiorului. Ulterior, cînd am fost externat din spital, cîțiva dintre aceștia m-au condus la unitatea de aviație, unde, fiind de specialitate, am intrat rapid în pielea personajului pe care-l interpretam.

Prin sentință judecătorească, un tribunal militar l-a condamnat la moarte pe Sorin Vasiliu, pentru spionaj în favoarea unei puteri străine și omor cu premeditare.

Aceeași instanță a condamnat la cîte 20 de ani închisoare pe numiții Jean Cassian și Vascos Papanicolau.

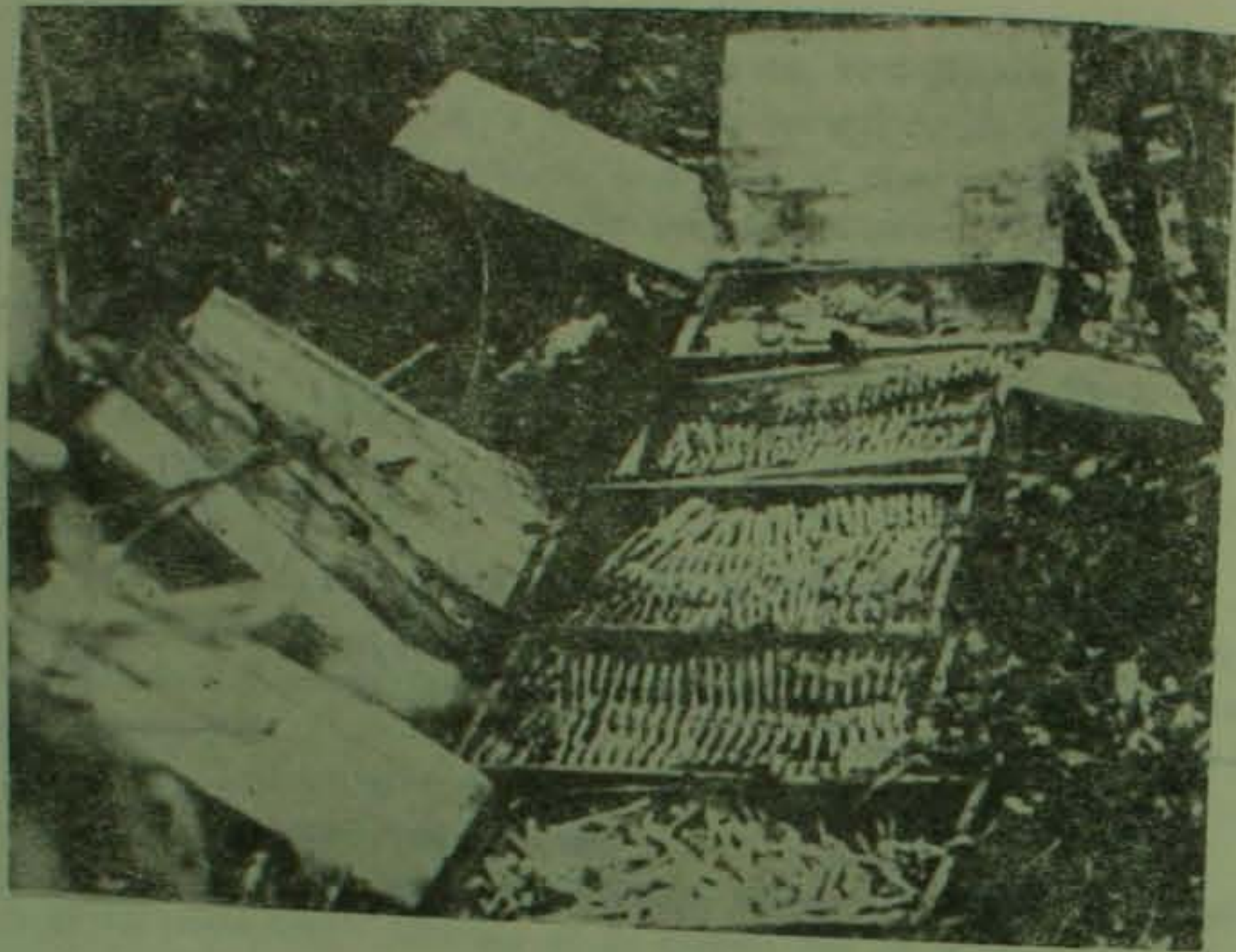
★

Colonelul de securitate Vâlcan Lucian, astăzi pensionar, se plimbă adesea pe o stradă lăturalnică a orașului B. Se oprește cîteva clipe în fața unei case năpădite de verdeață, apoi pleacă mai departe, îngîndurat, pierzîndu-se de-a lungul aleilor de castani.

Maior George APOSTOIA

ARME, MUNIȚII ȘI ALTE MATERIALE CAPTURATE DE LA SPIONI ȘI BANDIȚI ÎN ANII '50

dicționar

- INFORMARE
- ANALIZĂ
- SINTEZĂ

componente de bază ale muncii de securitate

Complexitatea problematicii cu care se confruntă aparatul de securitate impune ca la baza îndeplinirii la un înalt nivel de calitate și eficiență a misiunilor încredințate să stea decizii cu caracter științific, izvorite din studiul aprofundat și multilateral al realităților muncii practice, ceea ce necesită sporirea capacității de înțelegere și descifrare a situației operative, a tendinței evoluției faptelor și fenomenelor, a mutațiilor survenite în domeniile din competență, pentru găsirea promptă a rezolvărilor și dirijarea eforturilor spre soluțiile cele mai eficiente.

Dinamismul situației operative specifice, tabloul faptelor antisociale în continuă diversificare ca structură și periculozitate, nivelul tot mai ridicat de sofisticare al mijloacelor folosite de serviciile de spionaj, precum și procesul obiectiv de realizare a noii

calități în munca de securitate impun ca la baza activității de cunoaștere, prevenire și contracarare a oricăror fapte de natură să aducă prejudicii securității statului să stea un sistem informațional operativ, care să fructifice din plin avantajele ciberneticii, ale informaticii.

Departamentul Securității Statului — prin excelență un aparat de informații și al informațiilor — dispune de un sistem informațional adecvat, specific, care nu este altceva decât un ansamblu integrat menit să asigure culegerea, transmiterea, prelucrarea, analiza și valorificarea informațiilor necesare executării ireproșabile a misiunilor încredințate, de apărare a unor valori supreme, cum sint: securitatea statului, independența, integritatea și suveranitatea patriei socialiste.

Criteriul esențial al aprecierii îndeplinirii acestor misiuni îl constituie modul cum este cunoscută și stăpinită situația operativă din domeniile de competență și, legat de aceasta, cum sînt prevenite faptele de natură a aduce atingere securității statului.

Domeniile din competență au și ele, la rîndul lor, subsisteme informaționale proprii de : prevenire și lichidare a acțiunilor terorist-diversioniste ; apărare a secretului de stat ; prevenire a acțiunilor de sabotaj și subminare a economiei naționale ; contracarare a activităților naționalist-iredentiste și legionaro-fasciste ; combatere a propagandei reacționare etc.

Pe toate profilurile muncii de securitate se întreprind permanent și ofensiv măsuri de cunoaștere, obținîndu-se un însemnat volum de informații de o mare diversitate.

În accepțiunea de specialitate, fiind legată de cunoașterea situației operative, **informația are un caracter de noutate, care aduce un spor de cunoaștere**, furnizează elemente utilizabile noi, menite să micșoreze aria de necunoaștere, de nedeterminare în problematica respectivă (de informații interne, de contrainformații în sectoarele economice etc.). A obține o informație înseamnă a afla lucruri noi. Informația va permite, astfel, să se aprecieze situația reală într-un caz, într-un dosar de urmărire informativă, într-o problemă, loc, mediu, obiectiv din competență. Cu cît informația oglindește mai deplin fenomenul, evenimentul,

mutațiile, tendințele, cu atît mai eficiente vor fi deciziile, ordinele, indicațiile și orientările pe care le dau factorii responsabili.

Avînd în vedere circuitul informației de la execuție la decizie și invers, putem spune că aceasta are rolul de regulator al activității sistemului căruia îi este circumscrisă. În același timp, ea se constituie și în element catalizator al acțiunii, decizia care generează acțiunea fiind determinată de calitatea informației, de rapiditatea prelucrării ei în vederea sintetizării și analizării condițiilor de desfășurare a acțiunii.

Analizînd informația în raport cu specificul atribuțiilor aparatului de securitate, este de la sine înțeles că ea reprezintă factorul indispensabil prin care se înlăptuiește activitatea de cunoaștere. În acest context, informația este și oglinda aprecierii capacității de a preveni, descoperi și lichida uneltirile îndreptate împotriva orînduirii socialiste.

Constatînd prezența covîrșitoare a informației în ansamblul activităților de securitate, nevoile de obținere, sistematizare și utilizare, cu alte cuvinte, de valorificare a ei organizată, se impun de la sine. Acest lucru este însă de neconceput în afara unui sistem informațional bine pus la punct, în măsură să asigure :

● căutarea, culegerea și transmiterea eficace a informațiilor către factorii competenți ;

● prelucrarea, păstrarea și folosirea informațiilor pentru exercitarea atribuțiilor de decizie.

Este clar faptul că a lăsa liberă circulația tuturor informațiilor către virful piramidei decizionale ar însemna sufocarea activității de conducere (poluare informațională). De aceea, pe măsură ce se depășesc trepte ierarhice mergînd spre virful piramidei, cantitatea informațiilor trebuie să scadă, crescînd proporțional calitatea acestora, volumul de decizii, la nivelurile superioare trebuind să ajungă numai informații sintetice, concludive. Acestea sînt rodul confruntării, combinării, analizei, sintezei și prelucrării unei multitudini de informații primare (dintr-un caz, dintr-un obiectiv etc.).

Analiza, sinteza și informarea sînt părți componente inseparabile ale unei activități complexe de cunoaștere care, în ordinea cronologică a executării lor, mai cuprinde culegerea, centralizarea-stocarea, verificarea și prelucrarea, transmiterea și valorificarea informațiilor.

Potrivit specificului muncii de securitate, cadrele alcătuiesc osatura sistemului informațional, ele fiind cele care culeg informațiile, le analizează, le verifică, le adîncesc și acționează pe baza lor pentru prevenirea și combaterea manifestărilor antisociale.

În acest temei, se poate afirma că, în ansamblul procesului vast și complex de cunoaștere, activitățile de culegere, centralizare-stocare, analiză, sinteză, prelucrare și valorificare a informațiilor, atît împreună, cît și separat, sînt atribute fundamentale ale unităților informativ-operative de securitate, ale tuturor cadrelor pen-

tru îndeplinirea misiunilor specifice care sînt stabilite prin lege, în scopul cunoașterii, prevenirii și curmării oricăror fapte și manifestări îndreptate împotriva securității statului.

Ordinele, planurile și programele de măsuri, precum și regulamentele de organizare și funcționare ale unităților stabilesc cadrul de bază — organizatoric și metodologic — al acestor activități, sarcinile și răspunderile concrete la nivelul fiecărui eșalon pe linia executării lor în raport cu specificul situației operative din problemele, obiectivele și domeniile de responsabilitate, cu cerințele perfecționării continue a întregii munci de securitate. Din aceste precizări rezultă că în munca de securitate activitățile de analiză, sinteză și informare se desfășoară la toate eșaloanele, începînd cu lucrătorul, continuînd cu toți șefii ierarhici pînă la cel mai înalt nivel, pe fiecare treaptă luîndu-se deciziile ce se impun în raport cu competențele.

Conform reglementărilor actuale, atît în unitățile centrale, cît și în cadrul Departamentului Securității Statului funcționează Centrul de informatică și documentare — ca organ cu sarcini de evidență și prelucrare automată a datelor, precum și de informare, analiză și sinteză. Aceasta nu înseamnă însă că activitățile de analiză, sinteză și informare sînt atribute exclusive ale acestor organisme. Ele se realizează, de fapt, de întregul aparat de securitate, la toate nivelurile.

Încercînd o definiție, se poate spune că analiza este o metodă de cercetare și studiere a fenomenelor și proceselor obiective, prin descompunerea lor în părți componente, pentru a se dezvălui elementul comun care unește multiplele manifestări ale realității. Ea are ca sarcină ridicarea cunoașterii fenomenelor de la singular la general, de la concret la abstract, de la întimplător la organizat.

Sinteza este, de asemenea, o metodă de cercetare care constă în reunirea într-un tot a elementelor date la început în mod separat. Prin ea se realizează concretizarea generalului obținut cu ajutorul analizei, deducerea din acest general a diverselor lui manifestări concrete existente în realitate. Marx arăta că sinteza este reproducerea concretului ca unitate a diversității. Dacă în cazul analizei gîndirea merge de la singular și concret la abstract și general, în cel al sintezei gîndirea acționează în direcție opusă, de la general la diversele lui forme și manifestări particulare de existență.

Totodată, întreaga esență și forță a sintezei constau în aceea că realitatea nu mai apare ca o sumă a unor fenomene și procese dispersate, ci ca un tot unitar, în care dezmembrarea și diversificarea fenomenelor sînt orientate într-un singur sens și subordonate legilor descoperite și cercetate de analiză.

Analiza și sinteza sînt operații mintale opuse, strîns legate între ele, prin care se realizează cunoașterea proceselor, a relațiilor dialectice exis-

tente între întreg și părțile lui componente. Ele formează o unitate de contrarii, care se intercondiționează, analiza determinînd sinteza, iar sinteza condiționînd analiza, într-un proces continuu de întrepătrundere a uneia cu cealaltă.

Etapele analizei în procesul muncii de informare de securitate sînt:

1. **Procurarea datelor și informațiilor.** Culegerea acestora se face potrivit planurilor de căutare a informațiilor, elaborate în baza programelor de măsuri pe probleme și linii de muncă, conform specificului unităților.

2. **Analiza datelor și informațiilor.** În această etapă, care este cea mai laborioasă, se citesc, interpretează și prelucrează datele și informațiile, se elimină aspectele ne semnificative și se coroborează cu alte date, realizîndu-se, astfel, o deplină valorificare a informațiilor, prin reținerea elementelor esențiale.

3. **Inmagazinarea datelor și informațiilor,** pentru regăsirea și re folosirea lor ori de cîte ori este nevoie.

Analiza propriu-zisă urmează după culegerea informațiilor și precede etapa de inmagazinare și regăsire a acestora. Este, de fapt, etapa-cheie, esențială, pentru identificarea informațiilor pertinente cu tema abordată și pentru reținerea elementelor concludente, utile formulării concluziilor necesare factorilor de decizie. În timpul judecării și interpretării informațiilor în acest stadiu se cere investit un efort serios de creație. Este vor-

ba de acea creativitate care trebuie să-i anime pe lucrătorii de securitate ori de cîte ori întocmesc materiale pentru informarea conducerii.

În procesul interpretării și prelucrării informațiilor se folosesc mai frecvent trei procedee, și anume:

⊙ **prelucrarea analitică,** avînd drept scop identificarea și reținerea componentelor care pot prezenta interes;

⊙ **prelucrarea sintetică,** presupunînd o recapitulare competentă și logică a unei serii de concluzii pentru sistematizarea și generalizarea datelor din sursele primare;

⊙ **prelucrarea faptică,** constînd în extragerea și evidențierea informațiilor faptice într-un domeniu sau profil.

Etapa finală a analizei, exprimată în încheierea prelucrării informațiilor, are ca produs finit sinteza, care este documentul unde sînt expuse, într-o formă succintă, stadiul, realizările, performanțele, tendințele și concluziile dintr-o anumită problemă sau un anumit domeniu.

Lucrarea de analiză și sinteză poate fi însoțită de documente anexă, în care informațiile importante sînt susținute prin detalii semnificative, date comparative, schițe, tabele, grafice.

Cele mai frecvente lucrări de analiză și sinteză realizate în procesul muncii de informare sînt cele cu caracter documentar, rezultate din prelucrarea unor documente primare și secundare, pentru informarea curentă și periodică a conducerii și a altor

factori interesați, asupra unor probleme, profiluri sau domenii care intră în competența lor directă sau conexă.

Ca întindere în timp, lucrările de analiză și sinteză documentare sînt: **curente** — atunci cînd abordează probleme de strictă actualitate (prezintă informații pertinente temeinic verificate, reținînd numai datele esențiale, concludente; au un pronunțat grad de operativitate, fiind, de regulă, grefate pe activitatea nemijlocită a unui compartiment, eșalon, și conținînd, în principal, cele mai actuale informații — și **retrospective** — dacă privesc date consumate și sînt elaborate pentru valoarea lor de cunoaștere și îmbogățire a orizontului profesional.

Principalele etape de elaborare a lucrărilor de analiză și sinteză constau în: întocmirea planului tematic pentru precizarea conținutului viitoarei lucrări; stabilirea categoriilor de date și informații ce se vor studia, precum și a locurilor și unităților care le vor furniza sau unde se vor căuta; selecția informațiilor în funcție de nivelul și exigențele factorilor cărora le este destinată lucrarea; analiza multilaterală a datelor și informațiilor; desprinderea și reținerea concluziilor și tendințelor fenomenului analizat; redactarea propriu-zisă a lucrării; revederea critică și finisarea; difuzarea ei conform ordinelor.

În sistemul organizatoric și funcțional al muncii de securitate, specialiștii de bază în analiza și sinteza

informațiilor sint ofițerul de securitate și șeful profesional, compartimentul de specialitate și unitatea centrală de profil, pentru toate informațiile din domeniile de responsabilitate.

Astfel, în mod concret, în activitatea informativ-operativă **informațiile se prelucrează în vederea valorificării lor prin lucrări de analiză și sinteză și materiale de informare, la nivelul :**

- ◆ ofițerului de securitate ;
- ◆ conducerii diverselor compartimente pentru cazurile, problemele și obiectivele din componența lor ;
- ◆ conducerii unității, pentru cele mai importante cazuri și probleme de muncă ;
- ◆ profilului de muncă, de către unitățile centrale respective, în legătură cu anumite cazuri deosebite, pentru studierea sistematică a fenomenelor pe care le urmăresc etc. ;
- ◆ conducerii Departamentului Securității Statului, pentru cunoașterea temeinică a anumitor fenomene, care să ofere o imagine veridică a evoluției acestora și să permită luarea deciziilor potrivite.

În continuare, după caz, cele mai importante probleme fac obiectul informării conducerii superioare de partid și de stat, a conducerilor ministerelor economice, a altor organe centrale cu diverse responsabilități.

Eficiența prelucrării informațiilor la fiecare nivel necesită, între altele, o selecție și o delimitare riguroasă a acestora, astfel încât fiecare treaptă

ierarhică să analizeze acele informații de care are nevoie pentru problemele din sfera sa de activitate. Caracteristic pentru aparatul de securitate este faptul că, deși între datele despre faptele și fenomenele din competență și cele referitoare la aspectele sociale, economice, politice și chiar tehnice există multiple și complexe corelații, informațiile obținute din sectoarele de responsabilitate nu pot fi încredințate altor persoane pentru studiu și realizare de materiale de analiză, sinteză și informare. Numai cadrele proprii pot face acest lucru și folosind doar date și informații despre fapte reale, bine verificate și clar conturate.

Desigur, procesul de analiză-sinteză, avînd la bază rigorile și regulile generale enunțate mai sus, prezintă diverse particularități, date de fiecare profil și linie de muncă.

★

În contextul actualei concepții de muncă și în raport cu exigențele mereu crescînde formulate de conducerea Departamentului Securității Statului, se impun următoarele cerințe pentru perfecționarea informării :

1. **Activitățile de informare, analiză și sinteză să se întemeieze pe un proces continuu și bine organizat de investigare a realităților practice, de natură să asigure obținerea informațiilor necesare pentru cunoașterea și soluționarea la timp și cu maximă eficacitate a problemelor care impun măsuri preventive specifice.**

Acest proces continuu este și el subordonat determinării nevoilor

reale de informații ce trebuie căutate, nevoi cel mai bine cunoscute și simțite de șeful de serviciu. Nevoile nu sint altele decît cele reclamate de necesitatea cunoașterii și stăpînirii situației operative pe linii de muncă, potrivit priorităților stabilite de Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului, particularizate apoi în programele de măsuri pe probleme (legionari, naționaliști-iredentiști, culte-secte, antiterorism etc.), în programele de măsuri ale securităților județene și cel mai bine concretizate în planurile de muncă ale serviciilor.

Totuși, aceste nevoi sint dinamice, corespunzător situației operative de securitate, cerințelor informării în diferite comandamente de acțiuni, ordinelor conducerii Departamentului Securității Statului în ultimă instanță. Însă și acest dinamism este în limitele respectării riguroase a disciplinei cerute de sistemul informațional, și anume, subordonării datelor despre evoluția situației operative obiectivului fundamental al informării — slujirea actului de comandă.

În practică sint situații cînd unele cadre, îndeosebi factori de decizie, sint sufocați cu fel de fel de date și informații. Cu toate acestea, în mod paradoxal, uneori nu dispun tocmai de datele fundamentării deciziei ; nu reușesc să realizeze concluzia veridică într-o anumite problemă, despre un fenomen, negăsind un echilibru între suprafață și profunzime, rămînd la periferia acestora, existînd riscul să dea dimensiunile unei pro-

bleme din fapte disparate, nu totdeauna concludente. De aici — necesitatea riguroasei căutări a informațiilor pertinente cu obiectivul informării, a alegerii și reținerii celor cu valoare operativă. Mai concis spus, conținutul pe care îl poartă o informație trebuie să răspundă unei anume întrebări puse de nivelul decizional căruia îi este destinată.

2. **Aceste activități să se desfășoare pe baza sistematizării judicioase a datelor și informațiilor, pentru ca materialul final să ofere o imagine cît mai fidelă a faptelor, fenomenelor și proceselor la care se referă, să pună în evidență cauzele și evoluția acestora, pentru ca factorii de decizie să poată interveni cu soluții optime.** Determinarea cît mai riguroasă a scopurilor urmărite prin întocmirea documentelor respective să se facă în strictă concordanță cu cerințele prevenirii și combaterii faptelor antisociale din domeniul vizat, ale perfecționării mijloacelor și metodelor specifice de muncă.

De reținut că sint total contraindicate încercările de a se ajunge cu orice preț la confirmarea sau infirmarea unor idei preconcepute despre realitatea operativă, aceasta putînd duce la grave perturbări ale funcției preventive a aparatului de securitate.

Informarea trebuie să fie exactă, să reliefeze pregnant esențialul, să conțină date temeinic verificate, să fie clară, concisă și curată în exprimare. În plus, nu trebuie să se renunțe nici un moment la preocupa-

rea de a nu bloca factorii de decizie cu informații nerelevante, fără valoare operativă, care duc la consum inutil de timp.

3. Analiza, sinteza și informarea să se realizeze de cadre competente în materie și investite cu răspunderi pentru cunoașterea și stăpânirea situației operative din domeniul respectiv. Rezultatele acestor activități și eficiența lor sint în raport direct proporțional cu nivelul de cunoștințe al celor ce le fac din sectorul la care se referă informațiile, de spiritul lor de observație, de discernământul lor profesional, politic și juridic. Fără cunoștințe corespunzătoare nu se pot face aprecieri și judecăți de valoare pertinente.

De exemplu, dacă nu cunoști procesele tehnologice dintr-un obiectiv industrial, să zicem, nu poți sesiza — oricât de valoroase ar fi informațiile — ce este anormal și prezintă stare de pericol. Sau, și mai clar, cine nu înțelege în profunzime cerințele documentelor de partid în legătură cu munca preventivă nu-și poate organiza corespunzător activitatea pentru a răspunde la aceste cerințe, nu înțelege de ce trebuie să cunoască anumite stări de lucruri, să aprecieze anumite fapte și fenomene, să intuiască evoluția lor și să acționeze preventiv în fiecare caz cu care se confruntă.

Și aici rolul șefului de serviciu este esențial, el trebuind să cunoască și stăpânească toate problemele din competență. O analiză insuficient fundamentată la nivelul șefului de

serviciu, ce va fi însoțită de concluzii nereale, va strica eșafodajul întregii informări în problema respectivă făcută de direcția centrală.

4. Activitățile de analiză, sinteză și informare trebuie să se realizeze la momentul oportun, în raport cu evoluția realităților practice și cu necesitatea de a se acționa cu eficiență pentru prevenirea și combaterea faptelor și fenomenelor antisociale, ori pentru înfăptuirea altor scopuri informativ-operative. În sistemul de planificare a informării există limite maximale (anual, semestrial, trimestrial, lunar, bilunar, săptăminal, zilnic), dar ordinele consacra expresia „ori de câte ori este necesar“, care oferă latitudinea fixării de termene în funcție de nevoile muncii.

Dincolo de planificare și de termene, ofițerii ce execută lucrări de analiză, sinteză și informare trebuie să manifeste și inițiativă, în virtutea aceluși spirit ofensiv pe care ni-l solicită permanent conducerea departamentului, pentru a valorifica mai bine resursele și a veni în întâmpinarea unor cerințe ale realității operative.

5. Analiza, sinteza și informarea să se desfășoare cu respectarea strictă a normelor de conspirativitate, compartimentare și secretizare a muncii. În acest scop, conducerea Departamentului Securității Statului a dispus măsuri ferme, atrăgând permanent atenția asupra obligației de a se asigura un circuit strict necesar al informațiilor, riguros controlat și

dirijat numai către factorii care au competențe și răspunderi în soluționarea cazurilor și problemelor de securitate.

★

Pe acest fond, activitățile de analiză, sinteză și informare au cunoscut în ultimul timp mutații importante, având valențe noi din punct de vedere al operativității, oportunității și utilității lor pentru factorii de decizie

și aflându-se în continuare pe un drum ascendent, prin înscrierea lor mai fermă în prevederile și spiritul Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului și prin reflectarea mai fidelă a obiectivelor și direcțiilor principale ale întregii munci de securitate prin prisma asigurării unor măsuri specifice menite să răspundă mai exact imperativelor de nouă calitate și eficiență sporită.

UN PERICOL AL VIITORULUI — TERORISMUL NUCLEAR

Posibilitatea terorismului nuclear este astăzi unanim recunoscută. După ani de controverse între savanții atomiști — care nu credeau în această formă de terorism — și Comisia pentru energie atomică (A.E.C.), cei mai mulți dintre experții nucleari sînt de acord că, dispunînd de o cantitate suficientă de material nuclear special, unul sau mai mulți teroriști, fără cunoștințe științifice și tehnice aprofundate, ar putea fabrica o bombă atomică artizanală, dar cu efecte devastatoare.

Pentru prima dată în anul 1971, orașul Orlando din Florida a fost supus unui șantaj nuclear. Autoritățile locale au fost avertizate, printr-o serie de note, asupra exploziei unei bombe cu hidrogen. Poliția a cerut dovezi în sprijinul celor afirmate de autorul șantajului și a primit un desen, reprezentînd schema unei bombe cu hidrogen, despre care un ofițer, specialist în arme de acest gen, a afirmat că „ar putea probabil să funcționeze”. S-a dat ordin să se depună, pe un teren

viran, conform cererii celui ce trimisese notele și desenul, un milion de dolari; urmărit de poliție, el a fost arestat. Cel care amenințase orașul cu distrugerea nu era decît elevul unui liceu cu profil științific.

Cițiva ani mai tîrziu, tot în Statele Unite, un tînar de 20 de ani a fost solicitat să deseneze o bombă atomică artizanală pentru o serie de emisiuni științifice televizate. Student în chimie la Institutul de Tehnologie din Massachussets, el a consacrat 5 săptămîni acestui proiect, fără să aibă nici cea mai mică noțiune despre tehnicile nucleare. A consultat, doar, unele cărți din biblioteca științifică a institutului. „Am fost surprins să constat cît de ușor este să desenezi o bombă, a declarat el. Am calculat că ar costa aproximativ 10.000 de dolari, că ar cîntări 400 de kilograme și ar necesita aproximativ 5 kilograme de plutoniu”. Un alt student, de la Universitatea din Princeton, a desenat o bombă nucleară avînd doar 50 centimetri diametru și cîntărind

circa 60 kg; ea ar putea fi transportată în portbagajul unei mașini, avînd jumătate din puterea bombei care a distrus Hiroșima; și el a consultat doar lucrări care erau la dispoziția oricui.

Scopul acestei experiențe era de a demonstra că orice terorist, avînd cunoștințele de bază din fizică, ar putea să realizeze o bombă atomică; se trăgea astfel un semnal de alarmă asupra chestiunii protecției materialului nuclear. Pentru a fabrica o asemenea bombă, ar fi fost de ajuns ca un terorist să fure cîteva kilograme de plutoniu, avînd dimensiunile unei mingi de tenis.

Pentru a fabrica o bombă atomică, orice grup terorist ar avea acces, în mod oficial, la toată documentația necesară. Astfel, A.E.C. dispune, la New York, de o sală de lectură publică, unde cititorul poate consulta planurile tuturor uzinelor nucleare, ale amplasării și capacității camerelor blindate, desenele bombelor nucleare, documente privind metalurgia plutoniului, determinările de masă critică etc. Se consideră că, pe baza acestei documentații, găsirea formulei exacte pentru fabricarea bombei nu este mai dificilă decît dezlegarea unui careu de cuvinte încrucișate. Mai mult, pentru a-l scuti de oboseala de a lua notițe, A.E.C. pune la dispoziția cititorului un xerox. Contra unui preț minim, A.E.C. vinde oricui lucrarea intitulată „The Alamos Primer”, un manual care conține bazele matematice ale bombei cu fisiune, precum și descrierea tehnică ultrasecretă a

problemelor care s-au ridicat la fabricarea primelor bombe atomice. Lucrarea conține o vastă bibliografie de publicații cuprinzînd informații care altădată erau atît de secrete, încît simpla lor deținere era pasibilă de pedepse pentru înaltă trădare.

„Călciul lui Ahile” al programelor nucleare civile și militare a fost, întotdeauna, protecția materialului nuclear special. Fără uraniu 235 îmbogățit sau plutoniu — un subprodus natural al centralelor nucleare tradiționale care folosesc uraniul — bomba nu ar putea fi realizată. Dar s-a demonstrat că plutoniul nu este greu de procurat. Pe de o parte, teroriștii ar putea deturna camioane sau avioane care îl transportă în toată lumea, de la o instalație nucleară la alta; pe de altă parte, cei care lucrează în laboratoare ar putea să fure, în timp, cantități mici, falsificînd inventarele de plutoniu ale uzinei. Comisia pentru energia atomică recunoaște că este imposibil să se știe dacă a fost furat, deturnat, sau pur și simplu pierdut în sistemul de tratare sau prelucrare.

Unul din cazurile cele mai grave de dispariție a materialului nuclear special a fost cel de la Uzina de carburanți din Apollo, Pennsylvania. O verificare a inventarului a dezvăluit că într-o perioadă de 6 ani dispărușeră 70 de kilograme de uraniu im-

bogătit; A.E.C. a închis uzina și a procedat la o cercetare minuțioasă a situației. Au fost regăsite 20 de kilograme, dintre care patru în filtrele de aer ale uzinei, iar cinci îngropate la o distanță de 15 kilometri de uzină; restul nu a fost recuperat niciodată. A.E.C. presupune că el ar fi luat drumul Israelului.

Concluziile trase de specialiști au fost că programele de protecție, depozitare și contabilizare a deșeurilor și rebuturilor radioactive trebuie să fie concepute astfel încât să se țină cont de problema grupurilor teroriste sau clandestine care și-ar putea procura arme nucleare sau materiale care să permită fabricarea lor.

Și totuși, pericolul pe care îl reprezintă dispariția unor cantități de material nuclear special din uzinele nucleare este foarte mic în comparație cu riscurile dispariției lui în timpul transportului. Experții A.E.C. consideră transportul ca fiind veriga cea mai slabă a sistemului de securitate. Amenințările potențiale de dispariție sînt legate, în mod special, de posibilitatea deturnării camioanelor, a avioanelor și a vaselor de transport. Într-un raport al A.E.C. se arată că șoselele din Statele Unite ale Americii nu prezintă nici o siguranță pentru transportul materialului nuclear, ținînd seama, mai ales, de faptul că valoarea mărfurilor furate din camioanele atacate cu arme se ridică, în această țară, la peste un miliard de dolari anual.

În afară de presupunerea că cea mai mare parte a materialului nuclear dispărut la Apollo ar fi luat drumul Israelului, această țară a fost acuzată de a fi primit cele două sute de tone de uraniu natural dispărute, în mod misterios, dintr-un cargou vest-german; urma lui a fost pierdută în Mediterana, pentru ca un an mai tîrziu să își facă din nou apariția cu un nume nou, cu un echipaj nou, dar fără uraniu. Concluzia experților, în urma investigațiilor efectuate, a fost că uraniul a ajuns cu siguranță în Israel. „Dar, se arată în raportul întocmit, ceea ce ne interesează nu este țara care l-a obținut ci faptul că materialul nuclear ar fi putut fi furat de oricine altcineva“.

Se apreciază că, anual, cîteva sute de încărcături de material nuclear tranzitează în traficul internațional. Pentru ca măsurile de securitate să fie cu adevărat eficiente, este necesar nu numai ca aceste transporturi să fie însoțite de un personal adecvat, dar la fiecare escală trebuie să se facă un raport adresat unui centru de operațiuni care, în felul acesta, ar putea ști, oră de oră, unde se află încărcătura. O eventuală deturnare a unei încărcături trebuie să fie detectată într-un interval de cel mult două ore și nici decum cu o lună mai tîrziu. „Timpul are o importanță capitală, dacă vrem să găsim materialul în cauză înainte ca el să fie transformat într-o bombă“ se spune într-un raport privind această problemă.

★ ★

O altă întrebare care se ridică în legătură cu posibilitatea unui act terorist nuclear este următoarea: în ce măsură sînt armele nucleare, gata fabricate, la adăpost de furturile ce ar putea fi comise de grupările teroriste? Răspunsurile sînt departe de a fi optimiste. Se știe că multe grupări teroriste au în dotare mii de arme militare și explozivi, provenite atît din Statele Unite, cît și din alte țări. O parte din ele au fost vîndute unor criminali și teroriști la prețuri enorme, indicînd stabilirea unui precedent care ar putea duce la furtul de material nuclear în cantități mari, avîndu-se în vedere prețul foarte ridicat al acestuia. Și aici intervine unul din aspectele cele mai delicate ale problemei: selecționarea persoanelor care lucrează în obiective, civile sau militare, unde se manevrează materialul nuclear special. Astfel, în Statele Unite ale Americii au fost demise din funcțiile lor, în timp de un an, 3.600 de persoane cu acces la arme nucleare. Unele erau considerate ca reprezentînd riscuri pentru securitate din cauza toxicomaniei, a maladiilor mentale, alcoolismului sau problemelor de disciplină. Semnificativ este exemplul unui ofițer superior din securitatea națională din cadrul A.E.C., jucător inveterat, care împrumutase de la colegii săi, în decurs de 8 ani, suma de 239.000 de dolari, dintre care nu rambursase decît vreo 50.000 de dolari. Faptul că avea acces la secrete atomice —

★ ★

fără ca superiorii săi să îi cunoască slăbiciunea — făcea din el o țintă perfectă pentru șantaj.

Un grup terorist care dorește să își procure o bombă atomică, dar nu are răbdarea sau priceperea să o confecționeze singur, poate să o fure din unul din numeroasele arsenale nucleare, cărora li s-a dovedit, de altfel, vulnerabilitatea. Au fost chiar emise opinii potrivit cărora furturi de arme nucleare au fost deja comise. Exprimîndu-și îndoiala față de eficacitatea sistemului de contabilizare a acestor arme, ei își pun întrebări de acest fel: cum poate armata, în orice moment, să fie sigură că are încă toate bombele pe care crede că le posedă? Și chiar dacă militarii ar ști că le lipsesc cîteva bombe, ar fi oare opinia publică pusă la curent cu aceasta?

„Energia de fisiune nu este sigură decît dacă mai multe instrumente critice funcționează așa cum trebuie, dacă mai multe persoane care ocupă poziții-cheie urmează toate instrucțiunile, dacă nu există nici sabotaje, nici deturnări cu ocazia expedierilor, dacă nici o uzină de prelucrare și nici un arsenal nu sînt situate într-o regiune cu tulburări și activități de gherilă și dacă nici o revoluție sau război — chiar tradițional — nu au loc în aceste regiuni. Cantitățile enorme de material extrem de periculos nu trebuie să încapă pe mîinile unor indivizi capabili de orice“. Această declarație a fost făcută de doctorul Hannes

Alfven (premiul Nobel pentru fizică). Temerile sale nu sînt deloc exagerate, dacă ținem seama de faptul că, din anul 1968, au avut loc cîteva sute de cazuri de amenințare cu violența, mici atentate cu bombe sau incendii criminale în uzine nucleare. Este adevărat că, pînă în prezent, nici un grup nu a lansat o ofensivă de anvergură împotriva uneia din aceste uzine și nici nu a fost atacat vreun camion care transporta material fisionabil.

A existat, în schimb, atacul cu bombă împotriva uzinei nucleare de la Fessenheim, R. F. Germania, în 1975. Cu doi ani înainte, teroriști înarmați cu puști mitraliere și grenade au atacat o uzină nucleară din apropierea orașului Buenos Aires, i-au imobilizat pe gardieni, au furat arme, dar nu au încercat să fure material nuclear, nici să saboteze reactorul. În 1974 poliția italiană a arestat mai multe persoane implicate într-un complot care viza folosirea deșeurilor radioactive pentru a otrăvi conductele de apă ale mai multor orașe mari din Italia; poliția a arestat, de asemenea, un inginer de la un centru de cercetări — de unde fusese furat material nuclear —, pentru complicitate la complot.

De altfel, pericolul deșeurilor radioactive este o altă problemă care nu și-a găsit încă soluția. Barele de combustibil epuizat sînt stocate în bazine de răcire, situate în apropierea reactorului. Într-un raport asupra acestui aspect se dezvăluia faptul că în cele mai multe uzine bazinele de combustibil epuizat, dar puternic radioactiv, era mai accesibil și

vulnerabil la sabotaj decît centrul reactorului.

În ce măsură sînt vulnerabile centralele nucleare la acte de sabotaj? Se consideră că sistemele actuale de securitate ar permite ocuparea unei centrale de către doi sau trei indivizi înarmați, pregătiți pentru acțiuni de comando.

În general, sistemul actual de securitate al majorității uzinelor este conceput, teoretic, pentru a respinge atacul a doi agresori înarmați cu pistoale sau pentru a temporiza un asalt efectuat de un grup de 10 persoane, pînă la sosirea întăririlor. În anumite uzine, un singur sabotator izolat ar putea intra fără probleme și fără a fi interpelat de cineva. Pătruns în uzină, sabotorul nu ar avea de trecut decît barierele fizice care îl separă de materialul de fuziune din reactor.

Cum ar putea un sabotor să atace reactorul propriu-zis? Fără îndoială că sistemul de răcire al reactorului ar fi ținta principală; de altfel, lucrul de care specialiștii se tem cel mai mult este pierderea de substanță refrigerentă. Fără sistem de răcire, inima reactorului devine o imensă masă radioactivă avînd o temperatură de 5.400° C în fuziune, care se cufundă în pămînt. În momentul cînd ar atinge straturile de apă subterane, ar reacționa exploziv, formînd nori de vapori radioactivi care ar putea ieși prin fisurile clădirii reactorului, sau să formeze gheizere explozive în sol.

Numărul victimelor ar fi imens, ținînd seama de faptul că o asemenea catastrofă poate contamina o

întreagă regiune: mii de morți, zeci de mii de cancere mortale, zeci de mii de tare genetice, pagube materiale inestimabile.

Scenariile unor acte de terorism nuclear sînt nelimitate. Se consideră, astăzi, că grupuri teroriste înarmate cu bombe nucleare ar deveni o amenințare mai de temut chiar decît cea a unui conflict nuclear pe scară mondială.

Specialiștii afirmă că terorismul nuclear reprezintă „noul val” al viitorului. Soluțiile pentru a-l opri nu sînt deloc ușor de găsit. Dar, alături de rezolvarea problemei foametei în lume și a epuizării resurselor naturale, găsirea acestor soluții trebuie,

la acest sfîrșit de mileniu, să preo-
cupe omenirea în cel mai înalt grad.
Cu atît mai mult, cu cît unele de-
clarații, între care, de exemplu, cea
a președintelui unei țări care încu-
rajează pe față terorismul, sînt de-
parte de a înlătura pericolul nuclear

„... Monopolul nuclear — afirma
acesta — este pe punctul de a fi
zdrobit. În curînd atomul nu va mai
avea secrete pentru nimeni. Acum
cîțiva ani abia ne puteam procura o
escadrilă de avioane de vînătoare.
Miine vom fi în stare să cumpărăm
o bombă atomică, cu toate piesele
sale...”

Traducere și adaptare
maior Viorel CHETREANU